

Latweeschu Awises.

60. gada-gahjums.

Nr. 46.

Trefschdeenā, 18. (30.) Nowemberi.

1881.

Redaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Schrudten, Kurland. — Ekspedizija Beshorn tga grahmatu-bohdē Jelgawā.

**Latweeschu draugu beedribas gada-fapulze Jelgawā 8. un 9. De-
zemberi sch. g. taps notureta museimā. Gefahkums 8. Dezemb., pulksten
11os preefch pusdeenas. Wisus zeen. beedr. lohzeklus saluhds**

**A. Bielenstein,
presidents.**

Rahditajs: No eefschsemehm. No ahriemehm. Wisjannatahs sinas. Pirmais
fohlis dshwē. Baltijas Wehtnefi un Balfi 2c. Laufschu staitischana 29. Dezem-
beri 1881. gada. Boleja wehtnefi is krihzburgas. Studinashanas.

No eefschsemehm.

Behterburga. Dselszela brauzeens, kas 3. Nowemberi isbrauza
no Helsingforsas us Behterburgu, nosebojajs wefelu stundu. Gemeelis
bijis schahds: Ne tahku no Galizinas stanzijas (ohtrahs no Wiborgas)
maschinists pamanija 5 sirgus, kuri fleepu starpa strehja brauzeenam
papreefchu. Newaredams brauzeenu tuhli aptureht, maschinists kah-
das reisas dera signalu swelpdams, lai sirgus zaur to warbuht no-
dsihtu no dselszela dambja. Bet nelihdsēja neko, jo kahdas sekundes
wehslaku lokomotive panahza sirgus un wisus nonahweja. Winas ri-
teni tā bij aptinufchees ar nonahweto lohpiu ahdu un gatu, ka laba
laizinfch aistezeja, kamehr winus notihrija. Gadijums notizis us masa
tiltina, tā ka it weegli wareja usbrukt leelaka nelaimē. — **Pawlow-
fkā,** pee Behterburgas, wehtra 3. Nowemberi padarijufi leelisku pohstu.
Pakā, isgahjis lohti dauds lohku, un lohti dauds falausihts un ap-
lausihts. Nameem junti noplohfiti. — Perelestes fahdschā weena
mahja pawifam nopohfita, tā ka winas eedfihwotaji, — wihrs ar
feewu un 5 behrneem, kuri, bresfnas pamanidami eepreefchu, par
laimi to bij atstahjufchi, — bes pajumta. Zela no Zarfo-Selas
us Pawlowfku wefums feena ar wifu eejuhgu eefweests kanahli. Waj
kahds zilweks pa wehtras laiku aifgahjis bohja, wehl nesinams. —
Behterburgā, Michaila maneschas tuwumā, us eelas, kā „Rig.
Itgai“ sino, noschahwees kahds ofizeeris. Paschflepkamibas eemeeli
naw wehl isst isinami. — **Sen generaladjutanta Obrutschewa** wa-
dischanas us Wisaugstako pawehli eezelta fewifschka komisija, kurai par
lohzeekteem ir generalmajori Ochurows, Strukows, barons Kaulbars,
Steins, Skalons un Tutolmins, un kuras usdewums ir pawairoht
kawaleriju bes budscheta pa-augstinashanas, un mahzibas sinā wimu
pazelt us augstaku stahwolli. — **Behterburgā,** 8. Nowemberi, kā
„Wald. Wehtn.“ lasams, pee Keisara Majestetes Gatschinā bij au-
dienzē: generaladjutants grahfs Kogebue; generalgubernatori: Wil-
nas: grahfs Todlebens, Binnijas: grahfs Heydens, Warschawas:
generaladjutants Albedinskis, un Kijewas: generalis Drentelns; gre-
nadeeru komandeeris Madzklis, 3. armijas korpusa komandeeris, barons
Dellinghausens, un 6. armijas korpusa komandeeris, generalis Koops.
— **Walts padohmneeks generaladjutants Nepokoitschizkis**
11. Nowemberi Behterburgā nomira. Behdejā Turku karā winsch
bij Kreemu Donawas-armijas general-schtahba preefchneeks. —
Gubernu awises, kā waldbiba nospreedufi, turpmak tikschoht is-
nemas is tagadejajs zensuras zaurfkatishanas un nodohntas wihze-
gubernatora atbildibai. — **Uri patentus preefch tabakas isgatawo-
schanas un pahrdohschanas isdohfchoht** tilkai lihds 1. Julijam 1882.
g.; jo finans-ministerija efoht nodohmajufi pa-augstinahnt tabakas no-
dohschanas. — **Par faplihfufchu jauno 25-rublu gabalu pah-**
mainishanu finansu-ministerijas pahrwaldneeks islaidis schahdus nosa-

zijumus: 1) Apfshdehts 25-rublu gabals naw pretim nemams, ja
tas masaks par biketes 3 zetordalahm, ja tam naw neds weena no
abeem nummureem, neds serijas burta, neds kaseera paraksta, un ja is
abeem apfshdehtem nummureem newar fastahdihst weena pilniga num-
mura. 2) Saplohfiti 25-rublu gabali naw pretim nemami, ja fa-
plohfito gabalu malas, lohpa saliktas, tā nesakriht lohpa, ka num-
muri, seriju burti un kaseera paraksts ne-israhdahs tahdi pat pilnigi,
kā us nesaplohfitahs biketes, un ja azis krihtoht naw redsams, ka no-
plohfitee gabali peeder pee weenas un tahs paschas biketes. — **Drihsā
laikā,** kā „Now. Wrem.“ sino, gaidohht Wisaugstako pawehli par
jaunu uniformu kara-spehklam.

Baltijas domchuu-walde isfludina Kursemes gub. awises 86.
nummurā, ka schogad taps isfohlitas us renti us 12 gadeem schahdas
weetas: Pee Kalnezeema pagasta-waldes 5. Dezemberi sch. g., Dohbeles
apr., pee Kihweschmuischas krohna mescha gutofchais semes-gabals
„Disch-Tihrel“. Pee Grihnwaldes pagasta-waldes 12. Dezemb. sch. g.,
Dohbeles apr., pee Jelgawas krohna mescha gutofchais semes-gabals
„Bluke-Birse“. Pee Wez-Schwahredes pagasta-waldes 12. Dezemb.
sch. g., Kuldigas apr., Wez-Schwahredes meschā gutofchā Kurfischu
meschkunga-muischas ptawa „Schkitupe“. Pee Meschamuischas
(Buschhof) pagasta-waldes 4. Dezemb. sch. g., Jaunjelgawas aprinkti,
Meschamuischas krohna mescha III. dakā gutofchais semes-gabals
„Bullit-Csar“. — **Tuwakas sinas** par schihm minetahm weetahm at-
rohdamas Kursemes gub. aw. 86. nummurā.

Jelgawā diwi kungi, Bindelbandts un Kreflers, ir nodohma-
jufchi pa seemas laiku namdarus, muhrneekus un galdneekus pamah-
zihnt buhwplahnu pagatawofchanā, materijalu apreshkinashanā un zi-
tadōs darbōs, kas wineem wajadfigi, ja tee grib sawā amatā tapt
pilnigati un ne tilkai ween muhsham palikt par prasteem strahdneekem.

Wez-Platonei, kā „B. S.“ lasams, 26. Oktoberi nodedsa
rijas, kur wehl bij eefschā laba teesa wafarejas, reshina ap 700 puhru
ausu, bes tam kahdi 300 puhru kartufeku, pelawas, salmi u. t. t.
Uri garaimu kulfchanas maschines kuhlejs fadedsis. Schahde aplam
leela, lai gan maschine un rijas bij apdrohschinatas.

Kuldigas pilsehtas-dohme 2. Nowemberi nospreeda jauno pil-
sehtas-weetneeku wehleschanai schahdus terminus: 3. klasē 21. Dezem-
beri 1881. g., 2. klasē 4. Janwari un 1. klasē 11. Janwari 1882.
gada. Bes tam wehl nospreests, usdohht pilsehtas-waldei gahdaht par
to, ka Kuldiga ar eefschsemi buhtu is deenas faweenota zaur pasti.

Disputes semkophibas beedribas statuti, kā „Rig. Itga“
sino, apstiprinati. 31. Oktoberi wina usfahkufi sawas darishanas;
peeteikufchees bij 41 lohzeklis. Par beedribas preefchneeku fapulze
eezehla: R. v. Manteuffel jun., par pirmo un ohtro wihze-presiden-
tu: baronu A. v. d. Osten-Sacken — Vadurē un H. v. Medem — Kalna-
muischā, par sekreteeri: baronu A. v. Stromberg un par kaseeri: ba-
ronu A. v. Hahn. — Bes tam fapulze eezehla 2 komisijas, kurahm
ja-isstrahdā 2 projekti: par sperameem sohkeem pret mallas schahdsibu

un par semlohpibas maschinu, skunstigu mehflu u. z. lohpiigu eegah-dafchanu.

Si Seepajas „B. W.“ raksta, ka tur nupat wehletaju-listes is-nahlfufchas. Pirmajai klasei buhs 42 zehleji, ohtrajai — 209 un treschajai klasei 1369 zehleji. Pawisam buhs jazel 72 pilsehtas-weetneeki, ta ka latra klasei atradipees 24. — Lails pee mums ir gaufochi mihts un filts un daschds dahrsds ta fauktai stringai (Wahz. Glieder) plaukst jauni pumpuri. — **Seepaja**, ka „Lib. Ztga“ sino, ar jaunu gadu isdohfchoht jaunu Latweefchu awifi.

Pehz Widsemes gubernas-waldes preefcha liffchanas eefchleetu ministera palihgs, stutedamees us peefhmes pee uguns-dsefchanas 111. paragrafa, 92. artikela, peelikuma (kas atrohdahs 1880. gada no walfis waldifchanas isdohsta litumu nosazijumu un peefkohdinajumu krahjumā), nolehmis, ka afekuranzes malfafchanas par apdrohfchina-fchanahm obligatoriska Widsemes gubernas uguns-afekuranze ir japa-semina lihds pufe no lihds schim malfatahm apdrohfchinafchanas-summahm. — Widsemes gubernas-walde, tahdu nolehmmu wispah-rigi daridama sinamu, peefkohdina wifahm draudses-teefahm un pagasta-waldifchanahm Widsemes gubernā deht waijadfigas eewehrofcha-nas, ka afekuranzes-prehmijas par obligatoriska Widsemes gubernas uguns-afekuranze apdrohfchinatahm ehlahm, no 1882. gada fahloht, tikai pus tai augstumā krohna kafe ja-eemakfa, kahda peemineta Wid-semes gubernas-waldes patentē no 1880. gada sem Nr. 78.

(Widf. gub. aw.)

Rujenes draudse ir pahleeku leela, ta ka weens mahzitajs ween grahti eefpehi peenahzigi apkohpt ustizetahs dwehfeles; tamdeht fen jau isfazita wehleschanahs, lai draudsi dalitu diwas dakas. Bet pil-niga dalifchana un ohtras basnizas usbuhwefchana schim brihscham buhtu faweenotas ar par daudf leelahm isdohfchanahm. Alf schi eemefla basnizas konwents, ka raksta „Ztgai f. St. u. L.“, weendf prahtds ar weetigo mahzitaju, nospreedis eerihloht ohtre mahzitaja weetu, bet pee basnizas buhwes wehl nekertees. Preefsch schi apgabala par mahzitaju efoht isredsehts mahz. amata kandidats M. Grofsbergs.

— **Rujenes lauffaimneeziabas beedribai**, ka is winas gada-pahr-ftata redsams, no schini gada 20., 21. un 22. Junija isrihlotahs lauffaimneeziabas isstahdes atlikufchees 650 rubl. pehnas. Beedribai efoht 53 lohzeffi. Par preefschneeku ir gruntneeks T. Bredihht lgs.

Scheimes pagasta, Leifchds, tumfibas darbi negrib sust. 21. Sep-temberti sch. g. kahds fainneeks, no Scheimes meesta us mahjahm brauf-dams, fiarp Zuknifschku un Ahdschumu fahdschahm zaur kahdu negant-neeku gandrihs fawu galu atrada. Schis zilweks, ko fainneeks u wina luhgfschahu pee fewim ratds bij usnehmis, peepefchi ar kahdu eerohzi winam par galwu zirta, ta ka afinis straumehm tezeja un wiaf, no rateem ahra — grahwi eewehlahs. Tur tas neleetis winam krita wiaf un winu neschehligi mohzija. Tam brihscham gadijahs kahdam Mihgas fungam ar fawu zeemahiti to paschu zefu brauft. Wiafch apstahjahs pee tahs meetas, kur fainneeks grahwi guleja. Negantneeks, to fungu eeraudfijis, tuhliit ratds eefschā un dewahs prohjam. Rungs eewainoto fainneeku no grahwa iswilldams, usnehma fawds srato un lihds Ahdschumu fahdschahm aifweda. Sainneeks, par scho mihlestiti fungam pateikdamees, no rateem islahpa un dewahs us fawahm mah-jahm. Bet ari fche neleetis atradahs; fainneekam no jauna usbruft un winu atkal grahwi eefweeda. Gan fainneeks kledsa pehz palihga, bet par welti, jo negantneeks, fawu nedarbu pastrahdajis, bij jau prohjam. Sainneeks ne til ween pee meefas fiipri eewainohts, bet ari wehl zaur to lohti fshahdigs tizis, ka no wina wekfeku papihreem ziti sudufchi, ziti zaur dubleem nederigi tikufchi. Sara Dahwis.

Slonima. „Witnas Wehstnefis“ sino, ka nakti us 25. Okto-beri swefchi kaundari, kahda fchenki pee Malofchwifschu fahdschas gri-bedami isdariht laupijumu, nonahwejufchi wefelu Schihdu familiju, fastahwofchu is 6 personahm, tikai fihdamu behrnu atstahdami pee dshiwibas. Schihdi, sinams, lohti istrauzeti.

Mafkawa. 3. Nowemberi sch. g., ka Kreewu „Mafk. awife“ sino, wirspolizmeistera kanzeleja nonahza smalki gehrbees lungs un us-azijnaja tur efofchohs eerehdnus, lai winu apzeetinatu, tamdeht ka nu-pat pasaudejis 300 tuhft. rublu krohna naudas. Ismellejoht israh-dijahs, ka tas, kas pagehreja fawu apzeetinafchanu, bij behrau-pa-twerfmes kafeeris, wahrdā Meknizis, un stundu atpakal is walfis-bankas filiales Mafkawā dabujis mineto summu naudas, ko tam pa-fneegufchi fewifschā kassite. Si walfis-bankas isnahzis, tas eefehdees drofchā, braukdams us patwerfmes renteju. Zeta tam nejaufochi us kahdu brihtinu pasudufi samana, un kad atkal atschilbis, tad kassites wairs nebijis.

Teodosija efoht useeta jauno 25 = rublu gabalu pakat-taiftawa. Kunā, ka gatawas tahdas biletes atradufchi par 20 tuhft. rublu. Schahs strahdatawas useefchana bijuft it nejaufocha. Kahds no naudas pakattaitajeem bij peodsehrees un tika nowesis palizeja; tur isgulejees, tas ohtra deenā atkal dewees pee faweeam amata-beedreem; bet tee winu ne-eeraudfija par ustizamu un tamdeht wairs ne-usnehma fawā pulkā. Utraiditais, par to atreeb-damees, usdewa polizejai fawu beedru wahrdus un apfihmeja ari strah-datawas weetu. Tai paschā deenā wehl polizeja apzeetinaja wifus naudas taitajus un apfihlaja winu afmenus, krahfas, prefes u. t. t.

No ahriemehm.

Wahzija. Keisars Wilhelms ir newefels un jau wairaf deenas guf us gultas. Wiafch efoht fa-aufstejees.

Austrija. Austreefchu fuhtnis Behterburgā, grahs Kalnoki, eezelts par Austrijas ahreleetu ministeri; 12. (24.) Nowemberi wiafch dewees is Wihnes, kur tamdeht bij tizis aifsahts no waldibas, atpa-kaft us Behterburgu, atwaditees no Kreemijas Keisara.

Franzija. Kreewu leelfirts Konstantins Nikolajewifchs tagad atbrauzis Parife. Waj wiafch nodohmā tur usturetees ilgaku laiku, naw sinams. — **Gambeta** laidis wifseem Frantfchu fuhtneem ahriem-nēs zirkuleeri, kurā tas apgalwo, ka zaur notikufcho ministere maini-fchanahs Franzijas meera politika us ahreni nekahdā finā neteefoht pahrgrohfita. — **Tunife pehz Keiruanas** eewefchanas lihds schim nefas fwarigs naw notizis. Dumpineeki, ka sinams, isflihda us da-fschahm pufehm, un Frantfchu pulki teem fchē un tē isfuhititi pakal. Ne fen generalim Sofje bij mas kautiufsch ar dumpineeku pulku, kas drihs fahla muft. No nopeetnas dumpineeku pretestibas pret Fran-tfchu spehkeem nekur naw runa. No tam redsams, ka dumpineeku pahrgalwiba laufta.

Anglija. Bestaunigs laupifchanas darbs pastrahdahts Haton-gardes pasta-namā Londonē. Schai pasta-namā bij nodohts kahds nafu pulziufsch, kas bij pilditi ar dimanteem un nodohti pastam deht rissuhitifchanas dascheem dimantu tirgotajeem us zeefsees. Peepefchi nu eeradahs mineta pasta-namā kahds pulziufsch nepafihstamu wihru, kas wispirms zaur gahses nogreefchahu padarija namā tumfumu, tad atnehma mazinas ar dimanteem un aifbehdfa. Nosagto dimantu wehrtiba bij 800 tuhft. rublu judr. Sagti lihds schim wehl nesinami. — **Behdejās nedetas** Anglija bijis pilnigs pawafaras laifs. Ahbe-lehm un humbeerehm fahlfufchas mestees jaunās lapas, lefkojas fahfu-fchas seedeht, un daschā weeta semenes palikufchas gatawas.

Italija. Tautas-weetneeku fapulze, walfis-budfchetu apspree-schoht, no kahdas galerijas, kur atradahs klaufitaji, peepefchi nokrita peelahdehts rewolweris pee budfcheta komifijas kahjahm, bet fchahweens nenotika. Sapulzes presidents tuhliit pawehleja wainigo fakert, kas ari tika isdarihts. Wiafch fawzahs Makaluso.

Turzija. Sultans isdewis iradi jeb ukafu, kas ministereem dohd pilnwaru, spert fohlus pret Austreefchu waldibas nodohmu, nemt Bos-nija un Herzegowinā rekrufchus. Turku waldiba faka, ka Bosneefchi un Herzegowineefchi arween wehl efoht Turku pawalfineeki un ka Austrija minetahs prowinges pahrwaldohht til pagaidu wihfē us kahdu laiku; — un schai sino pehz Berlinaf lihguma wahrdreem Turku wal-dibai pilna taifniba. — **No Mekas Arabija** sino, ka koleeris tur arween wehl nikni plohfas. — **Wahzu twaifonis „Wulkans“** ta-gad efoht no Turku waldibas palaisis wafam, un Turku waldibai efoht bijis par wina nelikumigu apturefchanu un zaur to padarito fshahdi ja-ismakfa 2000 Turku mahziniu atlihdsinafchanas.

Deenwidus-Amerika. Starp Tschili un Argentineefchu re-publiku pehz ilga eenaida noslehgtf lihgums, kas galigi isfchfir wezo rohbefchu fshihdu. Jamais lihgums peenemts no Tschiles tautas-weetneeku fapulzes ar 44 pret 12 balsihm, un pehz tam abas waldi-bas fuhtija weena ohtrai laimes-wehleschanas telegramas. Abas walfis eedfihwotaji preezigi, ka fshihds reis isbeigts. Turpretim ar Peru un Boliwijas walfihm Tschile wehl naw panahfufi drofchu meeru.

Seemel-Amerika. Gito prozefe eet us preefschu. Apfuhdse-tais pastahwigi uswedahs ka pustraks; pretojahs fawam aifstahweta-jam un nekawj ziteem runaht, ta ka teefa ne fen bij peepeesta, to list iswest ahra un turpinahht leetas ismellefchanu bes wina. Tai paschā deenā notika usbruzeens pret Gito, kad to weda no teefas-nama atpa-kaft us zeetumu. Kahds jauns wihrs tuwojahs tam us eelas jahfchus un fchahwa us winu ar rewolweri. Gito eewainoja rohla; fchahwejs tika fakertis. Laudis dohmā, ka schis usbruzejs pateefi prahdā juzis,

jo preefch tahda usbruzeena newareja buht nelahda eemesla, tamdeht ka Gito wairs ne-isbehg's famam liktenim. — **Sameenoto Walfstju** eedfihwotaju flaits pehz pehdejahs lauschu flaitifchanas ir 50 milj. 155 tuhft. 783 dwehseku leels. Ta tad no ziwilleferetahm walfstihm weenigi Kreewijai wehl ir leelaks eedfihwotaju flaits nekà Seemel-Amerikas republikai.

Wisjannafahs sinas.

Besterbürga peektdeen, 13. Nowemberi, ap pulstien Zeem pehz-pusdeenà, notika usbruzeens pret eekfchleetu ministera palihgu un Keisara Majestetes drohschibas-fardses preefchneetu, generali Tcherewinu. Rahds 30 gadus wezs zilweks, wahrda Nikolajs Santowstis, wehle-jahs ar mineto generali runah't par kahdu nohtigu leetu un tika laists generala preefchà. Generalim wehstuli pasneedsis, winsch peepeschi is-wilka rewolweri un schahwa us generali, bet — netrahpija. Generalis israhwa noseedsneekam rewolweri is rohtahm un pawehleja to apzeeti-naht. — Waj schim noseedsneekam jeb-kahda fasinafchanahs ar nih-liftu partiju, naw wehl ihsti sinams, bet — dohmajams, ka laikam jau gan. — „**Waldivas Wehstneft**“ isfludinata Wisangstala pawehle, ka wisu fahru personahm, turahm Wisemes gubernà peeder bruneneeku muishas, ir personifka balkofchanas-teesiba pee wifseem pahrspreedumeem un nospreedumeem landtagà un apritaka-fapulhès, isremoh't tika muish-neezihas fewischlahs buhshanas. — **Mastawas Behru-patwersmes** kaseera Melnizla leeta israhdahs jau raibata. Sameem preefchneeteem nekà nefajidams, Melnizlis tirgotaju bankà bij eekhlajis 80 biletès no austruma aishnumama, peederigas kahdai Oldenburgas printfcha pat-wersmei. Lai schis isremtu, winsch famam pawadonim cedewis 37 tuhft. 500 rublu, eekams pat's nogihbis ar teem 300 tuhft. rubk. zefa-fohuà. Leetu ismelleht usdohts generalim Sihwestromam, kas jau nobrauzis Mastawà. — **Erzeruma apgabala** iszehlfes mehrim lih-dfiga flimiba. Wajadfigee fohli sperti. — „**Nordd. Allg. Zeitung**“ apleezina, ka winai no ustizamafahs pufes simoh'ts, ka par Keisara Wilhelmia iswefelofchanohs nekàs naw ko bihtees; Keisars drufku tika fa-aufstejees. — **Wahzijas walfs-sekreteeris Scholzs** dewis pahrskatu par pagahjufchà gada budfchetu, aishrahdidams, ka 150 miljonu atkizis. — **Jelgawas gimnastija** fahlfes abiturientu ekkami preefch ekksterneem 1. Dezemberi sch. g. Wifseem, kas wehletohs tairiht scho ekkamu, lihds 28. Nowemberim japeetizahs un japeenes wajadfigahs legitimazijas. — **Kursenes landtags** eefahlahs Jelgawà festdeen. 14. Nowemberi, ar deemkalposchamu Wahzu Trijadibas-basnitjà.

Birmais fohlis dshwè.

Tè us reis grahfs fapihz is us galdu fita, tà ka wifli lihdsfpehle-taji fatruhkfufchees farahwahs.

„Schodeen ir deewsgan,“ winsch fazija drebofchà balsi, „grahfs Briftons ir atkal reis itulfchohts lihds beidsamam grafcham. Ar labu nakti, mani lungi.“

Tà fazijis, winsch ahtri pazehlahs un fawu zepuri nehmis — aishgahja. Laukà, us tumfchahs, klufahs eelas, drufku apstahjahs un gari dwaifchu wilka, it kà no smagas nastas buhtu atfwabinahts. Pehz tam winsch aishgahja zaur daschahm masahm eelahm, lihds beid-soht kahdu leelu, platu eeku fahneedsa un kahda stalta nama durwis atwehdams, tanf eegahja eekfchà. Wezs fulainis to pa trepehm us augfchu pawadija un fwezes aishdedfinajis, atkal aishgahja, famam lungam labu nakti wehledams.

Jaunais grahfs mas eewehroja fawa wezà fulaina wahrduz; us fofanu nolaidees — kahdu laiku fehdeja un tad pat's us fewi fazija: „Atkal wisu paspehleju! Man leelaks, it kà arween ahtraf jau besdi-binam tuwojohs. Schodeen teefcham zereju, ka laimes-mahmina man smaidih's. Drihs man neweens wairs nandu ne-aishdohs. Tamdeht man wajag drihsà laikà ar Anninu nah't flaidribà. Es tohpu aish-kawehts no weena mehnescha lihds ohtram, bet nu wairs nekawefchohs. Barons man gan wifadà wihfè grib manas reftes laupih't, bet winam buhs mani pasih't, til teefcham, kà es grahfs Scheroms Briftons esmu. Kas gan schòs laikòs meklè pehz mihlestibas?! — Til aplama jau Annina nebuhs, ka ta no manim uszih'tigu mihlestibu pagehreh's! Wifadà wihfè tam wajag drihs Miletas pili israhditees; zitadi to wairs newaru panest.“

Winsch azis pazehla, it kà no meega atmohsdamees; tè winsch eeraudfija kahdu bildi few eepretim pee feenas flaitfà, feltità rahmi. Bilde rahdija kahda flaitfa jaunekla feiju, kas pehz wezas mohdes bij gehrbees un pufchlohts ar augstu gohda-flimti.

Kahdu laizimu grahfs scho bildi usluhkojis, fazija: „Teefcham, mans tehws, Dew es mas waru pateiktees; Du est, muhsu labumu pohstidams, til wahju zeribu us muhsu labklahfchanahs selfchanu atfah-jis. Bet til lehti wehl famam behdigam liktenim nepadohfchohs.“

Bazeldamees un lukturi panehmis, tas eegahja fahnkambari, fur gulta jau stahweja fataifita. Lukturi us galbinu fawai gultai blakam nolizis, tas eefahka nogehrtrees; bet drihs atkal zaur kambari staiga-dams nogrima dohmàs. Dufmas wiau pahreema. Weidsoht us gultu metahs, bet par nelaimi ar labo rohtu gultas gardines fapinahs. Gribedams atfwabinatees, tas lukturi no galbina nogahja, tà ka uguns smalkahs gardines aishdedfinaja. Uzmirkli leefmas usfchahwahs lihds pat greesteem.

Nobihjees no gultas uslehza un gribeja degofchahs gardines no-plehst, bet eekams winam tas bij eefpehjams, jau uguns nokrita us gultu, un masà brihdi ari scho dega weenàs leefmas.

Newaredams zitadi glahbtees, winsch dewahs us leiju, fulainus fahft palihgà. Gan fulaini bij pee rohtas, bet par nelaimi grahfs us leiju fkreijoht nebij durwis aishstahjis, zaur ko uguns ahtri isplati-jahs. Sulaini bij tà pahraemti, ka nesinaja, ko dariht.

Pa tam waktes uguni bij pamanijufchahs un saldati atfkehja palihgà. Grahfs, kas pa tahm starpahm bij duhfhigi dsehfs, nogihba un tapa eenesis fulaina kambari, fur pehz kahda brihtina atkal atfchilba. Saldati strahdaja kà waroni, gan uguni dsehfdami, gan mantas glahbdami. Weeglakas leetas gan ahtri wareja isglahbt, bet kahds jo smags rakstamais galds nebij ne no weetas kuffinams. Uguns draudeja ari scho drihs apriht. Zaur durwihm un pa trepehm leijà wairs nebij eefpehjams galdu nodabuht; tè dsehsejeem eenahza prahtà, to zaur fahnu-durwihm no balkona ar strikeem nolaiht semè. Drihs balkona lehnes bij nolaustas un rakstamais galds ar mohlahm us bal-kona iswilktis. Bet til-ko galds pee strikeem karajahs, dsehseji noma-nija, ka par smagu. Wini palaida strikus wakà un galds ar leelu trohkfni nokrita us eelas bruga. Schuplahdes un wifs, kas galdà atradahs, bij iskaihts us eelas.

Tè kahds smalki gehrbees lungs is lauschu pulka isfchmauzahs un starp galda drupahm pazehla kahdu leetu, kas isfkatiyahs kà kaffite. Gan kahds uguns-dsehsejs tam to raudfija atremt, bet schis lauschu barà eemuzis, wairs nebij atrohdams. Un tahlak tam pakal dshitees nebij laika, jo leefmas ahtri wisu namu bij pahreemufchahs.

Til pehz diwi stundu laika isdewahs uguni fawaldih't. No wifa staltà un leelà nama tika apalfchahs tahfcha bij atlikufi.

Swefchais, kas til beskaunigà wihfè kaffiti bij nosahfs, aish-fkehja ahtri prohjam un tad tika pamasaki fahka eet, kad redseja, ka tam wairs pakal nedfenahs. Weidsoht tas eegahja kahdà masà namina. Schis kundfufch bij — Valentins.

Pats pee fewis runadams, winsch fazija: „Es esmu pahreleezi-nahts, ka kaffitè ir leetas no leelas wehrtibas; to jau war redseht no fudraba kaluma.“

Kaffiti us galdu nolizis, Valentins to preezigi apluhfoja. Bun-titi masu atflehgu panehmis, winsch raudfija ar tahm kaffiti atflehgt, bet neweena atflehga ihsti nepaseja. — Saffattees, winsch kaffitei wahku atplehja, un mas pakitis no kaffites us galdu iskrita. Us pak-lifcha bij rakfitti schee wahredi: „Swarigi papihri preefch mana dehla Scheroma. Papihri ir isnihzinami, ja winsch fawu ihsto bruh'ti, ta muishneeka Norma meitu bes kawekkeem apprezejis, bet atdarami, ja Norma lungs schai prezibat buhtu pretim un to leegtu.“

Valentins preezadamees fazija: „Tahds laimigs kehreens man ilgi naw gadijees. Tas man atnesih's labus augfus.“

Pakiti atdarjis, is ta isnehma kahdu papihri, kam weena pufe bij aprakfita. Valentins fahka lasiht, un jo tahlak lasija, jo rakfis winam wairaf patika. Islahjis to atkal salika — smeedamees.

„Teefcham, tahda laime man wehl naw wisu muhschu gadiju-fees! Gan sinafchu, ko ar to dariht. Wezais Norma lungs mani daschu deenu peeminehs.“

Prahtigi papihri eelika atpakal kaffitè. Tad wehl kahdu pus-stundu dohmàs zaur kambari staigaja. Wareja redseht, ka prahtoja, kahdà wihfè jo labaki fawas dohmas waretu isdariht, un beidsoht nolifahs guleht.

Dhtra rih'ta wifai pilsehtai bij ko treekt par isgahjufchahs nakts uguns-grehku. Grahfa Briftona flaitfais nams bij til lohti no leef-mahm pohstih'ts, ka wairs nebij fataifams, bet pawifam no jauna buhwejams. Bet fur gan jaunais grahfs nems nandu preefch til dahrgas buhwes? Wifseem bij sinams, ka jau grahfa nelaika tehws daudf wairaf nandas bij iskehreis, nekà tam eenahza, un jaunais grahfs tehwu schini leetà wehl pahrspehja, parahdus us parahdeem fraudams. Zaur tam winam no patlaban nodegufchà staltà nama.

kā no māfahs wafaras-pils, ne tahtu no Parises, kurā wina mahsa Marone jo kaupigi dšihwoja, wairs ne desmitā daka nepeedereja.

Naw brihnums, ka nu jaunais grahšs, zaur til nezeretu nelaimi fatreekts, dšiki dohmās nogrimis un galwu us rohku atspeedis sehdeja. Tā peepeschi kahds pee durwihm klaudsinaja, un us grahfa faulšchannu, lai nahkoht eefšhā, tam par brihnumu Valentins wina preekščā no-stahjāhs. Šchi nezeretā atnahšchana grahfu gan pahrsteidsa, bet wiafch nelifahs to manohht. Valentins wispirms grahfu noschelloja, ka tam til leela nelaimē notikusi, bet tad fazija:

„Šchē nelihds gaudaht, fchē waijag palihga! Un es, zeenigš grahfa lungs, nahfu Zums palihgu peedahwaht.“

Grahšs, to dširredams, wehl wairak brihnijahs.

„Kā Zums jau finams,“ Valentins fazija, „es esmu tahds zilweks, kas wairak eespehi, nekā to no manim war zereht. Augstaki spehki un gari man kalpo; ar teem esmu apdahwinahs wairak, nekā ziti zilweki. Šchahdeem spehkeem peepalihdsoht, waru brihnuma leetas isdariht. Manā spehka stahw, zilweka garam tumotees, til drihs tā to gribu, un waru pagahnti un nahlotni issinaht.“

Brihdi Valentins zeeta klusu, gribedams redseht, ko grahšs darihs. Bet lihahs, ka grahšs Walentinam negribeja labi tizeht.

„Pee johda, Walentina lungs, no tam wehl lihds fchim nēka ne-esmu sinajis?“ grahšs fazija.

„Leekahs, ka Zuhš mancem wahrdeem netizat; bet ta ir masa leeta, Zums to peerahdiht, un ihpafchi gribu tuhliht ar to eefahht, ar ko es Zums jo labaki waru kalpoht.“

„Tas buhtu teescham tas ihfakais zefsch,“ grahšs atbildeja soh-bodams.

„Nu tad dširdat,“ Valentins fazija, „Zuhš tagad esat dšiki parahdōs. Lai is fchahdeem parahdeem reis waretut abrah tikt, par to jau Zuhfu nelaika tehws ir ruhpejees, gahdadams, lai Zuhš ar bagatā muišchneeka Lorma meitu faprejetohs. Gemestis, kas bagato lungu peespeedis, fawu meitu Zums isprezeht, laikam Zums wehl naw finams un ari paliks apflehts.“

„Mans tehws ar bagato lungu bij jaunibā leeli draugi un laikam tamdeht muhsu preziba jau tobrihd buhs nospreesta.“

„Ne wis tā! gluschi zitadi,“ Valentins fazija, „fchai notaisfchanai ir asinainfch eenaids par pamatu. Gan teefa, ka Zuhfu tehws ar Lorma lungu bij leeli draugi; abi weenadā garā buhdami, tee gribeja pee waldischanas labu weetu dabuht. Bet zaur tam ne reti faduhrāhs un eenaidam fatne zehlahs. Weens jutahs no ohtra aistiktis, un tā wina wehl jaunās firdis ruhhts eenaids isperinajahs. Sinams, ka ruhhtums drihs dšimās no firds lausahs ahrah. Gemestis preekšč tam bij kahda kambarkunga weeta, ko Lorms no waldischanas dabuja. Par to Zuhfu tehws til lohti fadusmojahs, ka us zeta no Bersakes pils us mahjahm eedami, abi til fihwi fastrihdejahs, ka pehz sohbineem kehra. Bahrgā kaufchanā Zuhfu tehws no Lorma tapa nahwigi eewainohhts.“

„Mans tehws tapa no fšepflawas nokauts!“ grahšs eefauzahs.

„To newar wis ihsti par fšepflawibu nosaukt. Bet pilniga diwkauja ta ari nebij. Gewainotais tika us Parkuras pili ainsests. Tur wiafch kahdas nedelas guleja lohti flims. Gefahlumā waina gan nelifahs til breefmiga; bet drihs pehz tam brante peestahs klahht un nu wairs flimais nebij glahbjams un drihs nomira. Bet preekšč mirfchanas wehl bij kahda notaisfchana noslehgta. Lorma lungs, aif dšika schehluma, bij pee fawa mihtā drauga nahwes-gultas atnahzis. Zuhfu tehws, gribedams par faweem atlikufcheem behneem gahdaht, no Lorma dabuja tahdu apfohlifchannu, ka, ja Deews Lormu laulibā ar meitu apdahwinatu, tad tai waijagoht palikt par wina to brihdi tikai 3 gadus wezā dehla Scheroma laulato draudseni. Zau fchetri nedelas pehz Zuhfu tehwa nahwes Miletas pili Lorma zeemahhte nomira, atstahdama maso Anninu. Annina ir tagad isaugusi un fšaišta, bet — Zuhš sinat paschi, ka lihds fchim mas zeribas us norunato faprezechanohs, lai gan fchim brihšcham ta jo wairak buhtu wehlejama.“

„Teescham,“ grahšs fazija nopuhsdamees, „tik fwehta apfohlifchana newar tikt lausta. Tas buhtu, it kā us weenu blehdibu wehl ohtru krautu! — Bet man brihnums, kā Zuhš wisu to sinat.“

„Lai nu buhtu, kā buhdams,“ Valentins fauja, „wispirms til to normasim, waj Zuhš gribat man ustizetees jeb nē. Za Zuhš fawu likteni manās rohkas noliekat, tad warat drohšchi us tam palaisfees, ka pehz triju mehneschu laika Zuhš buhseht ar bagato Anninu falaulati. Zaur fawu ismanibu un brihnuma spehku es zilweka prah-tus spehju tā lohziht, ka ta man ir gluschi masa leeta, wezā Lorma un

wehlwairak fšaištahs Anninas firdi, kas tagad, kā jau sineet, Itali-jas muišchneekam Mimini lungam peegreesufees, atkal preekšč Zums eemantoht. — Es Zums fšaidri gribu faziht: eelams wehl nekās naw darihts, Zums man ne grafcha par to naw jamakā; bet pehz, kad wifs buhs pabeigts, Zuhš man 10 tuhst. dukatu selta naudā ismaf-faheet, kas Zums tad, bagatam kluwufcham, buhs masa leeta.“

Grahšs wina kahdu brihdi ufluhkoja un tad tam fneedsa rohku, fazidams: „Lai tā noteek! Zums ta leeta wairak pasihstama, nekā man pascham. Lohkat wina firdis, un ja Zums isdohdahs, man Anninu par laulibas draudseni peewest, tad Zums apfohlu 10 tuhst. dukatu selta naudā.“

Valentins atbildeja: „Tā tad tagad efam fawu norunu nosleh-gufchi. — Joprohjam fargatees laudihm deht ugums-fkahdes behdigu waigu rahdiht. Ari dohdu Zums to padohmu, nefakat neweenam, ka Zums parahdi. Buhtu labi, kad fawu kluso dšihwi us semehm Parkuras pili ar kahdu balli pajautimeet, un ari Lorma lungu un Anninu us ballehm eeluhdsat. Kauna deht wina Zuhfu eeluhgšchannu peenems un zaur to Zums buhs isdewigs brihdis ar wineem jo labaki eepasthtees. Par wisu zitu jau es gahdafchu. Un nu ar Deewu!“

Ugums trohknis nakti ari Edmundu no meega bij istraujejis, bet weefnizās faimneeks wina apmeerinaja. Ohtrā rihā fawu fšoli nehmis, wiafch atkal klauweja pee Fire lunga nama durwihm; bij laimigahs, nekā deenu preekšč tam. Fire wina lohti laipni fanehma, lai gan nespehja, zaur flimibu nomohzihts, no lehukrehfla pazeltees. Garā wezais lungs lihahs buht wehl lohti jautris, un wina tumfchahs azis spiguloja, kad Edmunds musiku usflaweja.

„Bareisi tā, mans jaunais draugs, dšenatees tikai us preekšču; es nekawefchohs Zums palihdseht. Zau dascham esmu palihdsejis. Bet nu gribu ari drufku ko dšudeht, jo redsu, Zums fšioles ir lihds.“

Edmunds, fawas fšioles nehmis, eefahka spehleht. Fire lungs jau no pascha eefahkuma usmanigi klaušfjahs, un kad Edmunds beidsa spehleht, wina weiklibu lohti flaweja.

„Waj tas bij Zuhfu pascha fazerejums?“ wiafch waizaja Edmunds nosarka.

„Labi, lohti labi! fchur un tur gan kahdas masas wainas, kas eefahzejeem war gaditees; bet tahs drihs mitefees, til-ko buhseht par tahm pamahziti. Luhgtu, spehlejeet wehl!“

Edmunds atkal spehleja. Drohšchaks palizis, ari dauds duh-fchigaki uswilla. Til-ko bij eefahzis spehleht, tē lehnām durwis atwehrahs un kahds wezigs lungs eeahza istabā, fazidams, lai wina eeahlfchanas deht spehlefchannu nekawejoht. Edmunds spehleja un fwefchais lungs, us krehfla noschdees, usmanigi klaušfjahs. Pehz tam abi lungi Edmundu lohti usteiza. Edmunds dabuja sinahht, ka fwefchais lungs efohht leels musikas draugs; wina wahrds bij Lorms, kam Miletas pils peedereja. Schee trihs lungi runaja ihpafchigi par musiku un peemineja ari flaweno Gluku. Beidsohht Lorma lungs Edmundam fazija, ka wina pili musika stahwoht augstā gohdā; tamdeht zeroht, ka wiafch joprohjam ari wineem beedrofees pee spehle-fchanas. Lorms no Fire lunga atwadajahs. Ari Edmunds nu redseja, ka laiks, eet us mahjahm. Fire lungs wehl reis Edmundam apfohlifa, ka par wina gribohht labprahht gahdaht.

Uf eelas inahzis, Edmunds manija, ka grehtā prohwe labi isdewufees. Drohšchaki wiafch zereja fawu mehrti panahht un par kreetnu musikas-mahflineeku palikt.

Fšioles nolizis, wiafch zaur Parises eelahm gribeja pastaigahht un fcho lepno pilsehtu apluhohht. Drihs wisleelakahs eelas bij fšafneedis, kur laudis kā uhdens us wisahm pufehm gahfahs; fšaištās kareetes brauja fchurp un turp; ziti pat no fulaineem lihahs nestees.

Edmundam, fcho wisu redsoht, galwa fahka reibt. Uf semehm usaudfšis — wehl nekad til leelu gresnumu nebij redsejis. Bet peepeschi wiafch tapa nepatihkami pahrsteigts, jo tas eeraudfšija ne desmit fohlu no fewis fawu blehdigo zeta-beedri Barbi, kas tam weefnizā uf befkauwigu wihs maltiti bij iswihlis. Edmunds labprahht fchim zilwekam buhtu zelu greesis, bet tas to jau ari bij eeraudfšjis. Gan brihtinu ari Barbis lihahs nokaunejees, bet drihs atkal fanehmahs, fazidams:

„Labdeen, mans jaunais draugs, Zuhš esat laimigi Parise no-nahkufchi? Es toreis weefnizā newareju wairs no Zums atfweizinatees; kahds draugs mani darifchanās aifweda prohjam. Zaur tam es nu Zums esmu kahdu masumu parahdā; bet jau dohmaju, ka Zuhš atkal drihs fatifschu — un tad pee glahfites wihna, ko lohpa dšersim, Zums fawu parahdu atlihdsinafchu.“

Edmunds labi nesinaja, ko winam atbildeht. Waj schis atkal meloja, jeb weefnizas fainneekam, kas scho par blehdi bij nosauzis, ir wihlees? Bes tam Barbis tagad bij dauds labaki apgehrbees, nekā toreis. Barbis jaunelli iswaizaja, kur winsch dshwojoht, kahdus laudis jau efoht apmeklejis un kahdus wehl griboht apmekleht un wehl scho-to, tā ka Edmunds winam wifu istahstija. Tad Barbis aisgahja.

Edmundam pehz gan bij schehl, ka schahdam neleetim wifu sawu nodohmu bij isplahpajis.

Nahkoschahs deenas aisgahja Edmundam deemsagan ahtri. Fire kungs to pamahzija, kas pee spehleschanas ja-eewehro; dewa tam daschas derigas grahmatas, is kuzahm schis uszihgtigi mahzijas. Wehl arween winsch tai pascha weefniza sawu kohrteli patureja, jo masa istabina netrauzehs klusu un meerigi wareja dshwoht. Bes tam Fire kungs tam reisahm bij sohlijis, ka luhkoschoht tam derigaku kohrteli usmekleht, tik-ko buhschoht no sawas flimibas atspirdsis. Bet deemschehl ta ar ilgoshanu gaidita weseftiba tik ahtri neradahs, bet turpreti flimiba palika arween grehtaka, un Edmunds nesinaja, kas tad buhs. Ari Norma kungs gandrihs ik deenas flimo draugu apmekleja, un redsedams wina wahjibu, jo deenas palika wairaf nofkumis. Pret Edmundu winsch arween bij lohti laipnis, un kad reis par to tika runahs, ka jau ilgi Miletas pili ne-efoht kohpa spehlejuschi, tad winsch Edmundu luhdsa, lai schis flimibas laika wina drauga weeta pee spehleschanas nemoht dalibu. Edmunds ne-eedrohschinajahs scho usazinaschanu peeremt, bet kad Fire kungs wina ari wehl eedrohschinaja, tad schis apfohlijahs labprahht nahkt un lihdsi spehleht.

Wezais Norma kungs bij lohti preezigs, ka nu reis atkal warefchoht spehleht un weza drauga weeta zaur Edmunda kreetno spehleschanu buhschoht ispildita. Tamdeht norunaja ar Edmundu, jau ohtra deena pehz pusdeenas notureht prohwi.

Norunata laika Edmunds dewahs zeta us Miletas pili. Gedams winsch nejauschi pamanija kahdu masu, flakstu kareeti, kura sehdeja kahda flaksta, jauna dahma, un schi bij ta, ar ko bij eepasinees us Barisi nahkdams pee gulbeem, ne tahs no weefnizas. It ka farg-engelis wina no ta laika tam daudsfreis fapni bij parahdijusees. Pee sawas zepures kehris, winsch to fwezinaja, un bij preezigs, redsedams, ka ta winam pateizahs.

Wehl kahdu gabalu gahjis, Edmunds eeraudstija Norma kunga flaksto pili. Pils dahsa ee-eijoht, winam nahza pretim kahda smalki gehrbusees jauna dahma, kurai blakam kahds flaksti gehrbees jaunskungs zeereja. Edmunds walodu usfahkdams fazija, ka no Norma kunga efoht usazinahts us musikas prohwi. Pee scheem wahrdeem jaunelle wina aizinaja pili eefschā, kahda sahlē, kur to lihds ar sawu pawadoni atstahdama, aisgahja tehnam faziht, ka sweschais atnahzis. Ne-ilgi tad ari Norma kungs atnahza un to apfweizinajis — sawu meitu Anninu un jauno muischneeku Mimini ka sawu draugu tam preefschā stahdija.

Norma kungs Edmundu eeweda kahda fahnu-kambari, kura bij flaweeres, kahdas masas ehrgesles un divi nofshu-galdini.

„Schē es pawadu sawus jaukakohs brihschus,“ Norma kungs fazija. „Zeru, ka ari Zuhš schē apraduschē lihds ar manim laiku pakaweseet. Fire kungs schē jutahs arween tik preezigs, kad schē preefsch schi nofshu-galdina nostahjees spehleja un wifas behdas aismirsa.“

Uf tam Edmunds winam atbildeja: „Kaut ari nedohmaju jau tagad Fire kunga weetu ispildiht, tad tomehr zensschohs to isdariht un to gohdu ispehnitees, ko patlaban man parahdat, atwehledami, ar Zums kohpa spehleht.“

„Ak, zil smalki un laipni Zuhš jau efat Barisē palikuschi,“ Norma kungs fazija ar pirktu draudedams. „Luhdsu, juhtatees schē ka mahjās; mehš musikas mihlotaji mehdsam draudstiba dshwoht.“

Wezais kungs bij preeka pilns, ka nu tik labu weetneeku sawa drauga Fire weeta bij atradis, un pilns zeribas jaunelli usluhkoja.

Ari Edmunds zaur schahdu laipnibu jutahs aisgrahbts un drihs wifu bailibu atmesdams, wezo kungu zeenija ka sawu wezo draugu.

Ba tam Norma kungs is kahda flappa isrehma daschadas nofshu-grahmatas un ne-ilgi pehz tam atskaneja zaur walejeem lohgeem flakstas meldivas klusa mescha-dahsa ap wifu Miletas pili.

Dahrsneeks un wif, kas to dsudeja, klaustijahs aisgrahbti; tikai Mimini kungs ar Anninu zeereja dahsa, spehleschanu mas eewehrodami. Wini gan netehrseja dikti, bet lehni, weens ohtru mihligi usluhtodami. Brihscham jaunelle nosarka un Mimini kungs, ais preeka aisgrahbts, winas rohlu fahchra un mihli fluhpstija. Kareete pee-fkrehja pee wahrteem, un mihlestibas-pahris no sawas fapnoschanas

tika istrauzehs. Jaunelle wehl jo wairaf nosarka un sawu rohlu no mihla pawadona atwillusi, dewahs pili.

Masa kareete, kas preefsch dahsa wahrteem bij apstahjusees, bij sikhmeta ar grahfa Bristona zilts-sihmi, un jaunais grahfs ari patlaban no tahs islahpis, dewahs zaur leepu gangi uf pili.

Norma kungs un Annina gan brihuidamees, tomehr gohdpratigi to fanehmuschē, eewadija sahlē.

Grahfs, ka jau augstas kahrtas zilweks, mahzeja smalki sawu nezereto atnahschanu aishildinaht, un pehz tam Norma kungu un Anninu eeluhdsa pee sewis weefibās.

Norma kungs par scho aizinashanu wehl wairaf brihnijahs, nekā par jaunā grahfa atnahschanu; tamdeht aishildinadamees fazija, ka gan pateizotees par laipno aizinashanu, bet wezs buhdams, kas jau sen wairs ne-eijoht weefibās.

Jaunais grahfs ar schahdu isrunu ne buht nelikahs atraiditees, bet fazija, ka par wifu buhschoht us to labako gahdaht, pat par ihpafschu gulamo kambari, lai winam wehlā wakara nebuhtu jabrauz mahjās.

Schahdai laipnibai Norma kungs newareja buht preti, un tamdeht apfohlijahs ar Anninu nahkt weefibās. Pehz tam grahfs aishbrauja.

Kad grahfs jau drihs sawus ratus bij fahneedsis, kas kahdas reisas dsiki dwaichu wilka un klusu pee sewis fazija: „kas bij bailigs brihdis; gandrihs wifas manas zeribas jau buhtu beiguschahs. Bet pehz manas gudras aprehkshinashanas wezais tomehr par laimi ees walgōs. Zil wina lepna isfkatahs, ta augstprahtigā Annina; bet kas wif ar laiku beigsees, kad stahwehs apafsch Bristona zilts-sihmes.“

Beepefschi Mimini kungu pamanijis, grahfs dusmas isfauza: „Pag, pag, Italefchu muischneekeli! Sawahm lakstoshanahm nu ir gals; redsefim, kas beidschoht smeesees.“

Tā ar sewi runadams, kas kareete eefahpa un aishbrauja uf pilsehtu.

Jaunā grahfa eeluhgshanas deht wif Miletas pilt bij palikuschi behdigi. Norma kungam likahs, it ka schi aizinashana tam nelaimi atnefschoht, no kuras newareschoht isbehgt. Skumigi Annina tehnu usluhkoja, bet ne-atrada wahrdu, ar ko to eepreezinaht; ari winas firfnina bailes zehlahs. No grahfa azihm jau wareja noredseht, ka tas ar saunu nodohmu schē bij atnahzis.

Beidschoht wina atkal fanehmahs, pat dusmojahs par sawahm weltigahm ruhpehm, jo nebij nekahda eemefla behdatees; un kad Mimini kungs sahlē eenahza, tad winas waigs palika atkal preezigs, jo ta leelu zeribu tureja uf sawu mihlako. Wina schkindinaja pehz sulaina un tam lika kaseju eeneft. Ari Edmundu luhdsa sahlē.

Drihs wif ap galdu bij noschduschees un atkal jautriba radahs. It ihpafchi Mimini kungs, kas noskumshanu bij pamanijis, israhdijahs jo runigs un stahstija dauds no sawas tehwijas, no sawa tehwa wezahs pils, no flakstahs musikas, kas Rohmas Behtera basniza u. t. j. pr. Pehz kasejas pat wezais Norma kungs atkal johkoja, bet wina azis tomehr bij redsama grehtstidiba.

Edmunds atwadijahs; wezais kungs tam pateizahs it firnigi par to jauku brihdi, ko winsch wineem ar sawu spehleschanu pakawejis, un luhdsa, lai drihs atkal winus apmeklejoht. Ari Annina tam fazija kahdus mihligus wahrdus, un tā winsch tad ar preezigu prahtu aisgahja uf sawu kohrteli.

(Zurpmaht wehl.)

Baltijas Wehstnesi un Balsi

uf muhsu 40. nummura rakstu: „Waj buhs schim brihscham mahjās pirkt, jeb waj buhs gaidiht labakus laikus“, rohnahs schis pretrahtis:

„Kad nu man schinis deenas gadijahs uf Mihgu braufschana, es aisgahju is flakstribas pee minetahs redalzijas apwazatees, kur tad tā notizis, ka mineta raksta fazihst. Bet tihri par brihnumu dabuju dsudeht: „Das Gut heist Fockenhof“, ko pa latwiski sauz Bukaischu muischu. Es pats Bukaischu pagasta fainneeks buhdams, newareju saprast, ko ihsti teikt un dohmaht, jo ja minehts raksts teescham uf Bukaischneekem sikhmejahs, tad tant nam neweena wahrda pateefibas, tadeht ka mehš neds bijahm iswehlejuschi, neds ari esam fustijuschē kahdu uf Behterburgu pehz padohma. — Kad Wahzu awise tahds raksts atrohdahs, tad par to nam nekahds brih-

numš, jo tur tagad lohti daudš tohp melšs par Latweeſchu laun-
prahtibu un nemeerigu garu, bet ka ari lahds Latweeſchu laikrakšs,
kas tadſchu teizahš tautai kalpojoh, ſahš tahdus neekus ſaweem
laſitajeem zelt preeſchā un teem aplamus padohmus doht, tad taš
gan gauſchi janofchelo. Waj tad pirſchanas naudas nofazifchana
par ſemneeku mahjahm, ka taš Kreewijas žitās gubernās un ari
daudš žitur paſaulē notizis, teeſcham til nedſurdeta leeta, ka ta par
lahdu leelu grehtu uſſkatama? Waj tad tadeht mums un muſhu
iſteem tautas laikrakſteem weenumehr un weenumehr jadſird, ka
mešs dumpineeki! Un to uſdrihſtahš pat weena Latweeſchu awiſe
ſajiht!!

Kahds Bukaiſchneekš.

Sihmejoht uſ ſcho „Kahda Bukaiſchneeka“ rakſtu, „Žtg. f. St.
u. L.“ rakſta ſchahdā wiſhē: Minetahš Wahzu awiſes redakžija efoht
eenahžis kahds ſaimneekš, kura wahrdu redakžija ne-efohš peeſihmejuſi.
ſchis wihrs luhdſis, lai winam ſakoht, ka ta par muſchu. No re-
dakžijas praſihts, wiſch efoht ſajijis, ka efoht no Uſſineem. Uſſinu
ſaimneeki griboht pirkt mahjas un tamdeht labpraht to ſinatu. Re-
dakžija efoht ſajijuſi, ka ta efoht Bukaiſchu muſcha, bet pee tam ari
tuhlit iſſkaidrojūſi, ka winas wahrdi, kurdš no „Pehterburgaš“ ru-
najoht, efoht tā ſaprohtami, ka taš wihrs, kura padohmu Bukaiſch-
neeki gribejuſchi dſirdeht, Pehterburgā dſihwojoht un winu tamdeht ari
tur wajjadſeja mekleht, bet wiſch to brihdi efoht bijis Baltijas gu-
bernās. Tā tad Bukaiſchu ſaimneekem newaijadſejis braukt uſ Peh-
terburgu, bet wini efoht, žil redakžija dſirdejuſi, ſchē pat ar winu ſa-
rumajuſchees. Redakžijai pateikdamees, Uſſineekš aiſgahžis. Kad nu
žits neweens pehž min. muſchas ne-efohš praſijis, tad „Žtg. f. St.
u. L.“ neſin, kur ſchis ſaimneekš melojis, waj winas redakžija, kur
ſajijis, ka efoht Uſſineekš, jeb Balt. Wehſneſi, kur ſaka, ka efoht
Bukaiſchu ſaimneekš u. t. j. pr.

Mešs ne-iſmekleſim, ka ta leeta iſhti bijuſi, ne ari, waj wiſch
melojis jeb nē, un kad teeſcham buhtu melojis, waj taš notizis „Žtg.
f. St. u. L.“ redakžija jeb Balt. Wehſneſi. Bet pret „Kahda Bu-
kaiſchneeka“, jeb ſajifim labak, pret ſcho „Balt. Wehſtn.“ un „Balkš“
rakſtu mums tadſchu kahds wahrds jaſaka.

Wiſpirms mešs labpraht ſinatum, kuri laikrakſti tad ir tee „iſtee
tautas laikrakſti“. Tee wahrdi, kaš ſchē laikrakſtus ſchēir diwi ſchēi-
rās, prohti iſhtōš un ne-iſhtōš tautas laikrakſtōš, mums leekahš buh-
til gudri, ka tohs gan neweens prahtigš žilwekš neſaprahtis. Ari to
labpraht ſinatum, kamdeht „Balt. Wehſtn.“ un „Balkš“ mums til
negehligi uſbruhk wirſū. Wiſs taš, ko minetee laikrakſti mums pa
dakai ſkaidreem wahrdeem pahmet, pa dakai ari aplinkus, — naw
žits nekāš, ka ſamelſti neeki. Tahdas uſbruhkchanas mešs lohti reti
ſihkaki eewehrojām, bet tahš ſtrupu mehdsam atraidih. To ari tagad
daram, pahreſtibu kluſu pazeſdami. Bet par to gan mešs newaram
kluſu zeſt, ka „Balt. Wehſtn.“ un „Balkš“ lihds ar „Kahdu Bu-
kaiſchneeku“ muſhu labo padohmu, — lai jau ſchim brihſcham pehr
mahjas, kaš tikai war un lai negaida ſchini ſinā labakus laikus, ku-
rus warbuht nefad nepeedſihwoſim, — noſauž par „aplamu“. Pehž
logikas jeb likumeem, ka jadohmā un jaſpreeſch, mineto laikrakſtu
un minetā kunga prahtigais (?) padohms war tikai buht ſchis: „Lai
nepehr mahjas, kaš ari war pirkt, bet lai gaida labakus laikus.“
To katris ſinahš, ka „Balt. Wehſtn.“ un „Balkš“ ar ſaweem rakſteem
par peeſpreeſchamo mahju pahrdohſchanu, par kontraktu rewifiju, par
ſadohmato ſemneeku ſahrtas iſſuhkſchanu Baltijā u. t. j. pr. maš ir
weizinajuſchi mahju pirſchanu; — bet tadſchu wini lihds ſchim wehl ne-
drihktēja tagadejai mahju pirſchanai — klaiji pretotees, jo ſinaja, ka
ſaimneeki, kaš mahju pirſchanas labumu ſen atſinufchi, par to buhtu
paſmehujuſchees un tahdus „padohma dewejuš“ uſluhkojuſchi par ſa-
weem pretineekem. Tagad ta leeta ir palikuſi pawifam žitada: „Balt.
Wehſtn.“ un „Balkš“, ſchē leele draugi un wehl leelakee Latweeſchu
labuma (?) (intreſchu) aiſſtahwi, ir newikus iſlihdufchi iſ alas ar ſa-
wahm iſſtahm dohmahm, klaiji iſrahdidamees par pretinee-
keem — mahju pahrdohſchanai. Daſch warbuht dohmahš, ka „Balt.
Wehſtn.“ un „Balkš“ zaur ſchahdu iſtureſchanohš grib pirzejuš dariht
ſchaubiguš, lai iſzelahš ſihwas, garas mahju pirſchanas-prozeſes, kaš
adwokateem pilda kabatas. Mešs tā nedohmajam, bet eſam pahrlē-
zinati, ka minetee laikrakſti tikai neſaproht muſhu buhſchanas un kaš
Latweeſcheem, ka ſemkophju tautai, ir wajjadſigš. Mahju pirſchanai,
kaš ſemkophibu un ſaimnezibu Baltijā ir eegrohſijuſi uſ drohſcheem,
neſchaubigeem pamateem, war pretotees — tikai neſapraſchana waj
ari launais, wiltigais prahtš! Lai taš nu buhtu, ka buhdams; bet to
lai ne-aiſmirſt tee, kaš lahdu ſaimneeku ſamufinatu, lai taš bej
eemeſla un tuſſchās žeribās lihgodamees ſawas mahjas aiſſahj, — lai

wiſi tee ne-aiſmirſt, ka wiſeem reiſ par to buhs ja-atbild, — ja-
atbild, kad tehms un mahte, iſ mihtahm tehwu-tehwu mahjahm iſmu-
ſinati, ar ſaweem maſeem, kuſleem behrineem paleek bej pajumta un
maiſites. Lai ne-aiſmirſt „Balt. Wehſtn.“ un „Balkš“, ka ſtrahda-
ſchana preeſch tautas un winas labuma nepaſtahw wiſ leeku ſtrihduš-
rakſtu weiklā kaldinaſchanā un tautibu ſarihdiſchanā, bet pamahzi-
ſchanā par wiſahm tahm leetahm, kaš ir labas un derigaš, un pee tahm
peeſriht ari mahju pirſchana; lai ari ne-aiſmirſt, ka tee, kaš tautas
labumu grib iſpohſtiht, allaſch un allaſch newar leekufotees ka tautas
draugi, jo paldeemš Deewam mums netruhſt ta hdu, kaš leekohš gihm-
juš norauj un ahpfchekus, — lai tee ari buhtu „tautiſki“ ahpfcheki.
— neſchehlīgi iſwekl iſ tumſchahm alahm ahra.

Kauſchu ſkaiſchana 29. Dežemberi 1881. gadā.

Kauſchu ſkaiſchana tohp iſdariita wiſās ſemēs un walfis, kur
ween dſihwo iſglihtotas tautas. Tā laſam ahreſemes awiſes par kau-
ſchu ſkaiſchana — Berlinē, Londonē un žitur. Tahda ſkaiſchana
noteek muſhu walfis galwas-piſhehtā Pehterburgā un tahdu kauſchu
ſkaiſchana grib ſchogad 29. Dežemberi iſdariht Wiſſemē un Kurſemē.
Bet dſirdoht par kauſchu ſkaiſchana runajām, newaijaga dohmaht,
ka ſkaiſchana noteek tapehž, lai augſtais krohnis waretu uſlikt leelaku
galwas-naudu un žitas nodohſchanas, nemt wairak rekrufchu, jeb ari
žitas tamlihdſigas leetas deht. No galwas-naudas un rekrufcheem
naw ko bihtees, jo augſtais krohnis wehlahš drihſak ſawu pawalſtneeku
naſtas atweeglinaht, nekā teem uſlikt gruhtibas. Ka ſkaiſchana ne-
ſihmejahš uſ rekrufchu nemſchana, peerahda taš, ka ſchogad nehma
lahdus 22 tuhkt. maſak nekā pehrn. No tam nu ir deewšgan ſkaidri
redſams, ka ſkaiſchana newar ſihmetees uſ nodohſchanahm un rekruf-
cheem. ſkaiſchanas iſhtais mehrkis ir ween-weenigi pawairoht
ſinaſchanas. — Pee mums, Kurſemē, bij ari iſpauduſchahš walodas,
ka tapſchoht katram dohta ſeme. Warbuht ka radifees ari tahdi, kaš,
dabujuſchi dſirdeht par kauſchu ſkaiſchana, dohmahš, ka taš noteek
tapehž, lai waretu iſrehknaht, žil ſemes iſnahk uſ katru žilweku. Ne-
truhkš ari tahdu, kaš paſchi it labi ſinadami, kapehž noteek kauſchu
ſkaiſchana, tomehr žitus neſapraſchus mulſinahš un peeſohbohs, lai
tik ween gaida to, ko muſſcham neſagaidihš. Mešs zeram gan, ka
Wiſſemneeki un Kurſemneeki buhs tik tahdu nahkufchi pee gaiſmas, ka
neklauſihš wairs tahdahm runahm un tahdeem neekeem. ſkaiſcha-
nas iſhtais eemeſlis ir — iſhti un ſkaidri iſſinaht, žil Wiſſemē un
Kurſemē ir žilweku, žil wiheſchu un žil ſeeweſchu, žil ir wežu un
žil jaunu, žil behrnu un žil neſpehjneeku. Tapat grib iſſinaht, kahdas
tizibas, tautibas un walodas ir Wiſſemē un Kurſemē un žil no eedſih-
wotajeem peeder pee weenas waj ohtras tizibas un tautibas, t. i. žil
peeder pee Kreewu, Wahzu, Latweeſchu, Leiſchu, Žuhdu un žitas
kahdas tautas; žil peeder pee Kreewu, Luteru, Katoku, Reformatu,
Žraekā waj žitas kahdas tizibas, un kahda waloda tohp runata.
Grib ari ſinaht, kahdi amati tohp pee mums lohpti un kahdus mehdi
jo wairak zeeniht. Zaur ſkaiſchana dabuhs ari ſinaht, žil Wiſſemē
un Kurſemē ir apſirguſchu un ſlimigu, kaš ar lahdu kaiti jau peedſi-
muſchi, un žil ir to, kaš wehlah tapuſchi ſlimigi. Tā tad kauſchu
ſkaiſchana 29. Dežemberi ſ. g. naw nekahda žita noluhka, ka ween
ſinaſchana pawairoſchanas mehrkis. To apleezina muſhu miſlotā un
zeenitā gubernatora kunga rakſts, ko ſchē peeleeſkam klahš:

„29. Dežemberi 1881. gadā ar Wiſaugſtaſto atwehſchana
buhš Kurſemē wiſpabriga kauſchu ſkaiſchana. Ta it nepawifam
neſihmejahš uſ nodohſchana buhſchanaht; neweenam netiks atpra-
ſita wina paſe, wina legitimazija; — ſkaiſchana noteek ween-
weenigi ſinatnibu deht. Jo, kad neſtu, žil kahdai ſemei iſhti eedſih-
wotaju, tad wiſas žitas ſtatifiſkas iſpehtifchanas maš jeb pawifam
naw leetajamas.

Zentral-ſkaiſchanas-komiſija nu greeſchahš pee wiſeem muſhu
ſemes eedſihwotajeem ar to nopeetnu luhgſchana, teem kungeem, kaš
ſkaiſtitaju amatu laiſni uſnehmufchees ka gohda-amatu, winu puh-
liuſ žil eeſpehjamš atlihdſinaht zaur miſlu prahtu un zaur to, ka
labprahtigi dohd atbildes uſ winu peepraſiſchanaht.

Kad katris jaſkaita tur, kur pahrlaidis nakti no 28. uſ 29.
Dežemberi 1881. gadā, tad zentral-ſkaiſchanas-komiſija luhds
tahſak — ſkaiſtitajeem par leeku atweegloſchana:

„Lai katris, žil tahk taš winam jeb-ka eeſpeh-
jams, nakti no 28. uſ 29. Dežemberi 1881.
gadā un 29. Dežemberi lihds kamehr ſkaiſti-
tajs ataahžis — paleek mahjās.“

Tikai tad, kad muhfu semes eedfihwotaji, jif taht tas wineem peenahlahs, gahda un peepalikhs, ka lauschu flaitifchanas puhlinu-pilnais un dahrgais darbs lai paschirahs, schis darbs isdohfesees. Zentral-flaitifchanas-komissija tamdeht apeleere pee Kursemes eedfihwotaju patriotisma.

Kursemes zentral-flaitifchanas-komissijas presidents:
Kursemes gubernators, geheimrahts Paul v. Liliensfeld."

Wateja wehstule is Krihzburgas.

"Krihzburga" tohp reti laikrafts mineta. Gribu tagad pasneegt kahdas finans par Krihzburgas dshwi.

Seme wiszaur pahdrohta par dsimtu, un ihpaschneeki publejahs jif ween spehdami semi uskloht, lai ta isdohu labakus augtus. Dauds weetas tohp kults ar maschinehm, ko dsen ar sirgu spehku. Ari Krihzbursneeki ir sajutuschi maschinu labumu un manijusch, ka zaur tahm aistaupa neween zilweku spehkus, bet ari lohti dahrgo malku. Skunstmehfli netohp pee mums dauds fehti. Muhfu semkohpi mehds faziht, ka tee esohp par dahrgu un ari par dauds tahku jawed. — Seme tohp

pee mums, kad grunts ihpaschneeks mirst, isdalita tik dauds datas, jif ihpaschneekam dehtu; ta tad masohs semes stuhriuschi spehji ari katriis nomehshoht ar stakka-mehsleem. — Dselfezsch un ihpaschi Daugawas mahmulite atnes mums Krihzbursneekem deewagan peinas. Tik-ko pamafaris ir flait, dohdahs gandrihs trescha data no wiseem Krihzbursneekem „plohstos“ un laisch malku us Dihgu. — Ar skohlas buhshchanu pee mums eet pawahji. Ir gan diwi prahwas skohlas; tanis strahda tikai Kreewu skohlotaji un mahza weenigi Kreewu walodu. Tagad ir us pagafia luhghchanu no skohlas direkzijas atwehletas 4 stundas nedeka, kur war mahzibas pasneegt Latweeschu waloda. Wirmas 3 stundas tohp mahzita tijiba un pehdeja dseedafchana. Preeksch kahdeem gadeem dajchi gan gribeja ismekleht kahdu weetinu preeksch skohlas, kur waretu ewest mahzibu ar Latweeschu mahzibas-walodu, bet tas naw wehl notizis. Behz — P. Burmafa.

Latw. Aw. redaktors: J. Weide.

Sludinafchana.

Sludinafchana.

Rakti no 13. u 14. Septemeri 1881. g. ir Kuldigas Kalmuuschas jaimneekam Muhje Krist. Prashmberg

Diwi sirgi

no ganeem nojagti un prohti:
1) weens balts sirgs, 5—6 gadus wezs, 80 rublu wehribu, krehpes us abi pusi nesdams, ar srihpaineem nageem;
2) weens gajsch bruhs sirgs, kahbus 10 gadus wezs, 60 rublus wehribu, ar baltahm krehpehm us treiso pusi, pee fakla us labo pusi weens apatsch srituls no spalwahm sagreesees, un ar baltu asti.
Kas pee scho sirgu atrafchanas palihbi un par tam pee Kuldigas Kalmuuschas pagafia-walbes itadras finans dohd, dabu

45 rubl. patezibas-algas.
Kuldigas Kalmuuschas pagafia-walbe, 7. Nowemberi 1881.

(N 1217.) Pag.-walb. wahrdä:
(S. W.) Pagafia-schrihwera weetneeks:
J. Neminskij.

No Dschuhkites pagafia-teezas teel zaur scho ta

nepasihstama persona

usajinata, libds 17. Dezemberim schi meldeetes, fura festene, 13. Oktoberi sch. g. atahjusi Pehpul-Galu — (Galukant) mahjas kabatas-brahna eetihta kasite 50 rubl. sudraba naudas. Mahju jaimneez fanehmus lastiti, bei la sinadama, kas tur eekschä.

Ja schihs naudas ihpaschneeks nolitta teemina schi ar jawahm tuwahm peerah-bichanahm nepeteektees, tad taps ar naudu likumigi darichts.

Dschuhkite, 4. Nowemberi 1881.
(N 345.) Preekschd.: R. Pigger.
Teef.-schrihw.: Berz.

Dsimts Garoses pagafia-walbe (Baukas aprink) wifus jawus pee-augschohs pagafia lohzehts usajinata, 28. Nowemberi sch. g. pulstien 10ds no rihta, deht

Desmitneeku

wehleschanas us nachtofcheem trim gadeem schiemenes teefas-nama eerastees. Ne-atnahlschee tiks balsh wairumam peestaititi.

Di. Garoses pag.-walbe, 9. Nowemberi 1881.
(N 127.) Pag.-wez.: J. Kohjen.
Pag.-walb. schrihw.: G. Fohrup.

Peer Brambergu pagafia-peeberiga, nepre-zeta Lihse Rosenthal ir nodohmajusi sawas mahsas Annas un minas laulata drauga Judrika Rosentfelda dehtu, Samuelli, dsimuschu 22. Nowemberi 1871. g. behena weeta peenemt (adoptereht).

Krohna Brambergu pagafia-teeza, Dohbeles aprink, usajinata tamdeht wifus tohs, kureem buhtu kahdas eerunas schini leeta, 20. Nowemberi sch. g. schi meldeetes, jo pehz tam netiks neweens wairs klaushts.

Falzgrabwe, 11. Nowemberi 1881.
(N 387.) Preekschd.: D. Kronberg.
Schrihw.: J. Koch.

Teel-Bersteles pagafia-teeza usajinata, nakti no 26. u 27. Oktoberi sch. g. schiemenes Benzemu mahjas peekshiduschä, 10 gadus weza un 20 rubl. ndr. wehria melna sirga ihpaschneeku, ar jawahm ihpaschuma teesbu peerahbichanahm 28. Nowemberi sch. g. pee schihs pagafia-teezas meldeetes un sirgu pret sludinafchana un barofchana jamafu fa-nemt, jo pehz schi termina klus ar sirgu pehz likuma darichts.

Teel-Berstela, 5. Nowemberi 1881.
(N 246.) Preekschd.: J. Brusiński.
(S. W.) Teef.-schrihw.: Sinteneks.

Peer schiemenes nowada peederigais Wez-Sihmanu mahju jaimneeks Gewalbs Deepinsch peenem behena weeta (adoptereht) jawas feras Dahrtes, dsim. Needre, ahelantibas dehtu, wahrdä Indriks, un teel tamdeht no Brink-Pedwahles pagafia-teezas — Talsu aprink — wifus tee, kam kahdas likumigas pretrunas pret scho adoptereeschumu buhtu, usajinati, tahs paschas febatais libds

8. Dezemberim sch. g. schi peenest, jo wehlat neweens wairs nerits klaushts, bet darichts, ko likums schini leeta pawehl.

Br.-Pedwahle, 13. Nowemberi 1881.
Teef.-preekschd.: Fr. Deeping.
(N 48.) Teefas-schrihw.: G. Blumberg.

No Bezumuischas pagafia-teezas teel zaur scho finans darichts, ka 2. Dezemberi sch. g. bafchaba tam Lewin Hirsch Schneideram

peederiga manta,

ka: 63 pud 23 mahz. schahwetu buschu, 1 sirgs, weena gohws, 1 rati ar aishuhgu 1 flapis, 1 tehmaschine, 3 krehshi, 1 galds un feenas-pulstienis, deht weena parahda — pee schihs pagafia-teezas wairafschichana tiks pahdrohta.

Bezumuischas pagafia-teeza, 9. Nowemberi 1881.
(N 949.) Preekschdetajs: J. Sauer.
(S. W.) Teefas-schrihw.: J. Murewsti.

Preeksch krohna Kalmzeema pagafia ir schrihweris

wajabigs. Kas scho weetu grid peenemt, war 30. Nowemberi 1881. g. pee Kalmzeema pagafia-waldbichanas meldeetes.

Kalmzeema pagafia-waldbichana, 12. Nowemberi 1881.
(N 435.) Pagafia-wezafais: L. Pohga.
(S. W.) Pagafia-schrihweris: W. Sague.

No Wehstiles pagafia-walbes nolitta jauna pagafia-fapulze

us 28. Nowemberi sch. g. deht jawahm wehleschanahm. Ne-atnahsejeem jamafä katram rubulis schrape.

Wehstite, 13. Nowemberi 1881.
(N 30.) Pag.-wezafais: W. Sentewiz.
(S. W.) Schrihw.: J. Weissenthal.

Schenkis

libds ar cebrantawu „Saulite“, Jelgawa, Leelaja eela, pretim Latw. bafmizai, ir no 1. Janwara 1882. g. usnohmajams. Japeepaja pee bekerameistera

L. Tennisfohna.

No krohna Geres-Stelpesmuischas pagafia-walbes teel wifus pilnigds gaddis stahwofchee schi pagafia lohzehts usajinati, 24. Nowemberi sch. g. pee kalpu

Desmitneeku (delegirtu)

wehleschanas pulstien 10ds no rihta schiemenes teefas-nama stelletees.

Stelbes teef-nama, 9. Nowembr. 1881.
(N 210.) Pag.-wez.: J. Seemel.
(S. W.) Schrihw.: J. Rosewski.

Wifus tee, kas to skohlas - buhwi

Abelmuischä, pee Jakobitates majafschichana grid usnemt, teel no Salasmuischas pagafia-waldbichanas usajinati, 27. Nowemberi 1881. g. ar salogu no 300 rubleem sch. un ar peerahbichanahm, ka wineem to darbu war ushtzhet, pee minetahs pagafia-waldbichanas meldeetes. Mahnis, anshlags un buhwas molihgumi ir itbeenas pee pagafia-waldbichanas eeklatami.

Salasmuischas pagafia-waldbichana, 6. Nowemberi 1881.
(N 477.) Pag.-preekschd. J. Kalmia.
(S. W.) Schrihw.: Wits.

Peer Muhrumuischas Muhra-krohga ir weens balts sirgs,

wehrets 10 rubl. sch. peekshidus; tamdeht teel no Muhrumuischas pagafia-teezas sirga ihpaschneeks usajinatis, libds 17. Nowemberim sch. g. schi peeteektees, jo wehlat ar sirgu tiks darichts, ko likums rahda.

Muhrumuisch. pag.-teez., 28. Oktobr. 1881.
(N 180.) (S. W.)

Balihga-skohlotajs

preeksch Bifstu pagafia teel mekleshts. Gestahschanahs weeta — jif ween ahri eespeh-jams. Japeeteizahs ar leezibas-sihmeht pee Bifstu dsimtskunga barona v. d. Mopp Jelgawa, Apes eela N 12, jeb pee Jampils

mahzitaja Bernewiz, Jampils, pr. Upeumuischu (Bachhof).

Bifstu muischas Batern mesha ir kateä laita 100 ahs 6 kwadrat-pehdu jaujas

behrsa malkas,

par 11 rubl. asti pahdrohdamas. Pirzejeem pee augschä minetahs muischas-walbes japeeteizahs.

Bifstu muischä, 12. Nowemberi 1881.
Muischas-walbe.

27. un 28. Nowemberi 1881. g. tiks pee Mundales Rulla meshafarga

behrsa un apfes mesha-gabali

preeksch nozirichanas ushrupe pahdrohti.

No Bezumuischas (Neugut) pagafia-waldbichanas teel wifus pilnigds gaddis buhdamee schi pagafia lohzehts no kalpu un wafeneeku schiras usajinati, 20. Nowemberi sch. g. pulstien 10ds no rihta, deht

delegirtu (fauzeju)

ihwehleschanas us nachtofcheem trim gadeem Bezumuischas teefas-nama eerastees.

Bezumuischä, 22. Oktoberi 1881.
(N 828.) Pag.-wez.: J. Saut.
(S. W.) Pag.-ftr.: Murewsti.

Krohna Greenwalbes pagafia-teeza usajinata ar scho wifus tohs, kas buhtu nelaitim Teel-Friedrichmuischas Weijas-Wahweres jaimneekam

Jakob Plohstneekam

parahda palikusch, jeb kam wifsch palizis parahda, libds schini leeta islitkam isplehgschanas-terminam, 10. Dezemberim sch. g. schi peeteektees, jo pehz schi termina ar nepeteekschchem klus darichts ka likums par tahdeem notizs.

Sahstite, 30. Oktoberi 1881.
(N 615.) Preekschd.: J. Neminskij.
(S. W.) G. Sommer.

No krohna Walgales pag.-teezas — Talsu aprink — teel wifus tee, kureem kahdas tainas parahdu prafschichanas pee nomiruschä schiemenes Melderu jaimneeta

Jehkaba Schetlera

mantibas buhtu, jeb kas mirejam to parahda palizis, zaur scho usajinati, ar jawahm prafschichanahm un peedohschanahm libds 24. Nowemberim sch. g. schi peeteektees, jo pehz schi termina netiks neweens wairs klaushts, bet pirmajeem tiks muishigiga kluszeeschana uslitka un beidsamee pehz likuma schrape.

Tojatos, 28. Oktoberi 1881.
(N 238.) Teef.-preekschd.: J. Lehnerz.
(S. W.) Pag.-teef. schrihw. G. Blumberg.

No Disch-Kruhites pagafia-teezas, Grohbinas aprink, teel wifus tee, kureem kahdas tainas parahdu prafschichanas pee nomiruschä Disch-Kruhites Sundu jaimneeta

Ernesta Schubbe

mantibas buhtu, jeb kas nomirejam to parahda palizis, zaur scho usajinati, ar jawahm prafschichanahm un peedohschanahm libds 24. Nowemberim 1881. g. schi peeteektees, jo pehz schihs deenas neweens wairs ntiks klaushts, bet pirmajeem muishigiga kluszeeschana uslitka un beidsamee pehz likumem schrape.

Disch-Kruhite, 24. Oktoberi 1881.
(N 44.)

No krohna Wifas-Trapes pagafia-walbes teel wifus pilnigds gaddis stahwofchee schi pagafia lohzehts usajinati, 19. Nowemberi sch. g. pee kalpu

desmitneeku (delegirtu)

wehleschanas pulstien 10ds no rihta schiemenes teefas-nama stelletees.

Wifas-Trapes teef-nama, 9. Nowemberi 1881.
(N 140.) Pag.-wez.: J. Kalming.
(S. W.) Schrihw.: J. Rosewski.

Behz 7cem nodshwoteem gadeem Bez-Schagare, es aiseedams issatu draugeem un pahstameem
firfnigas ardeewas.
S. Stroggi.

Par sim.

Behz ruhprigas zauruhloshanas no mahju
diafonises-namam

preeksch bruhkeschanas stahwedanas manti-
bas ir preekschneeziha pahreestajusees, ka
tas wats naw eespehjam, bel tahm isdoh-
fchanahm, kas preeksch namu uturefchanas,
beenesneeku lohnes, preeksch siltuma un tam-
hishfigas wajadsihas ispidamas, wehl katru
gabu simteem rublu preeksch hospitata (sim-
neeku-nama) uturefchanas isdoh; kad nu
ar tahm isdoh schim mahstahim kohpcha-
nas-naudahm (eeksch kohpu simneeku-kam-
bareem 2 rubl. 50 kap par nedeku un eeksch
priwat-kambareem 1 rubl.) pee tahs eeksch
beidsameem gadeem eestahjuchahs ustura
dahrdsihas un it ihpafchi pee teem zaur
jaunato wahschu-kohpchanas pa-augstinat-
teem wepraajumeem preeksch fajeefchanas-
lafateem tahs mahstachanas newar tapt jez-
tas, tad preekschneeziha eestata par waija-
dsigu, mehrenu mahstas pa-augstinachanu
eestet.

U preekschu mahstas eeksch kohpu sim-
neeku istabahm
par nedeku 3 rubl.,
par deemu 50 kap.

Upkohpshana eeksch ihpafcheem simneeku-
kambareem tapt par deemu ar **1 rubl. 50**
kap. aprehkinata.

Schi zemu pa-augstinachana stahj ar 15.
Nowemberi spehka.

Evangeliska-Dutera diafonises-nama
preekschneeziha
Jelgawa.

Weenas

mahjas

dabunamas Schagares Kisphele, Gohdeitu
fahdscha, Jahna Schalkaugli; 42 defetines
labas aramahs jemes; plawas un ganibas
ihpafchu. Turwatas sinas turpat.

U Kurjemes rohbeschahm, klast pee Bah-
tes un Embotes nowadeem, pee paschas Lu-
fchas dielshela-stanzijas

Dowtori muischu
treijas labi fariktetas

mahjas

par peenahfamu zemu teef pahrohtas.
Behz piweju mehleschanahs, gruntis schim
mahjahm buhs no 150 libdi 400 puhra-
weetahm leelas. Zit turahm mahjahm no
schi leeluma iskrubft, no muischas gruntes
tiks peeliks. Mahsa itaidra nauda. Stai-
drakas sinas war dabuht pee minetahs mu-
schas kunga

Henning Martens,
Leepaja.

Dohbeles meesta ir

namis

ar dahrsu pahrohdams. Mahstakas sinas
dabunamas pee kaufmana Behring tga.

Par sim

Baushteneekeem
un apfahrtnei.

Zaur scho zeen. publitai
daru sinami, ka esmu Bau-
stla, pee tirgus-platscha, We-
sternama namu, pulstenu
fataifschanas weikalu atwehris, un kuhju
zeen. publiku, jawu uslizibu man bagatigi
parahdht. Ari peedahwaju jawu krah-
jumu no jaumeem feschas, galda un
fenas-pulsteneem par mehrenahm ze-
nahm.

W. J. Judelowit,
pulkstenu-taifitajs
Baufka.

Mahziti buhwmeisteri,
muhrneeki un dischleri

war pee mums par seemas laiku mahzibas dabuht buhwplahnu pagatamofchanu un
buhwes-mahstas aprehkinalchana, dahchadu welwju, juntu un trepu ze aprehkinalchana,
eedalichana un muduku nonenschana kofta un gips; ari pee mums teef mahziba
nemti jawu kaudis, kas gribeu buhwmeistera un muhrneeka amatos mahstligi un is-
webigi (praktiski) titt ismahziti.

M. Windelbandt un L. Kreisler,
buhwes-mahsteneeki,
Jelgawa, pee Gara wahrteem N 259.

William Jenfscha
Amerikas familijas-kafeja

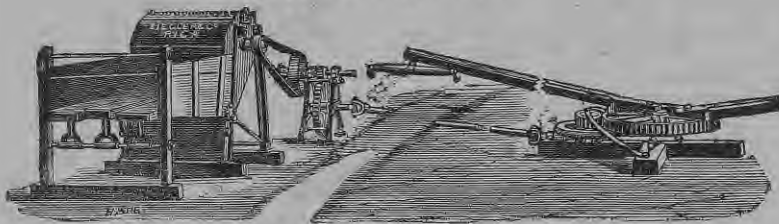
piema forte 35 kap. mahrz., ohtra forte pa 25 un 20 kap. mahrz. Schi tohti teizam
kafeja, riktigi wahroht, naw ishajkrama no wislabakahs pehrlu-kafejas; kas ir ceradis
zigorinus list klast, kas tohs war peelit klast behz patifschanas, bel ka zaur to gar-
fcha paliktu zitada.

Homeopatijas kafeja

pa 40 kap. mahrz. dabujama Rihga wisos leelatohs pal-kambarees.

Herman. Froese,
Rihga, Marktala eela Nr. 6,
general-agents preeksch Baltijas gubernahm.

„Flöthera“

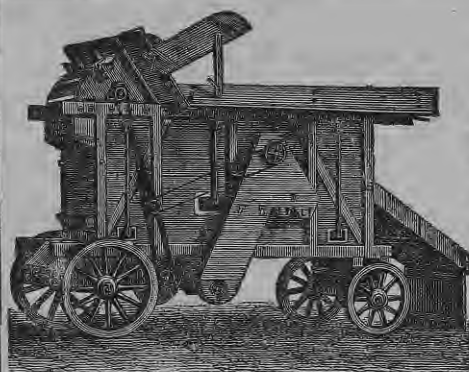
stiftu-kulamahs-maschines,

ihpafchi preeksch scheijenes wajadsihahm eestaitas,
tahtat

Jaunas — „Simplex“ effelu-maschines — Jaunas
bel kohbu-riteneem libdi ar paschstrahdigu salmu-stastes preekschleekamo, un

„Badera“ original
Anglu un Amerikas wehtifchanas-maschines
peedahwa

Rihga, Ziegler & Co. Leepaja,
pilkstas kaku-eela N 6, sehta. Alesandera-eela N 6.

Pilnigus
twaika-
kuhleju-gangus
ar brauzamahm, guloschahm,
3-stegu
lokomobilehm

peedahwa par zemu no
1575 rubl.

P. van Dyk'a pehznahzeji,
Rihga un Nehwale.

Jelawas-Ruhu pagasta-fkohlä ir
wajadfigs
palihga-fkohlotaajs.

Kas scho weetu griberu peenent, lai
steigtohs peeteiktees pee weetiga fkhlotaja
J. Kalning.

Krohna Wirzawas Jaunaja muischu ir
weens jehrs

peeklibis; kad negadisees nedelas laika,
kam winsch pasubis, tiks pehz lituma pah-
rohts.

Semkophji,
kam patifschana laikus, masatäs un leela-
fäs baläs, us pusgrauda apstrahdht, war
dabuht meetas no 23. Aprila 1882. g.
Mahstakas sinas isdohd Meeschamulshas Pas-
nizas-krohdsneeks **Weinberga fgs.**

Wisas grahmata-bohdös dabunama:
Sahbakotais runjis.
Pasajina ar feschahm pehrwju-bildehm un
bilschajnu wahku.
Makja 25 kap.

Apdrohshinaschanas-beedriba
„Rossija“.

Pilnigi eemafahs pamata-kapitalis
4 miljoni rublu.

Ugums-
apdrohshinaschanas

no
immobiljahm, mobiljahm un pre-
zehm un dshiwibas-apdrohshina-
fchanas no kapitalaem un angteem
us nahwes-un...ribas-atgad-
jumu, ka ari preeksch behrnu ze. ap-
gahdashanas teef peenentas par meh-
renahm pehrwju-eemafahm

no
John Rücker & Co.,
agentteem preeksch Jelgawas un apfahrtneem,
kantori pee Aun-as-wahrteem
(Pee Rihdseneeka.)

Kahrta Günthera
buhwmaterijala

tirgotawa Jelgawa,
preti dielshela-stanzijai, peedahwa wisadus
buhwkohtus, preedes un egles baltus un
brufas, spundetus un ehweletus preedes un
egles dehtus, wisadus dehtus preeksch namu
apfichanas un wisadas grihbu lihgtes,
juntu dastkinus un Anglu kegelus (Lin-
kennus), ka ari plantas dahchada beesuma un
garuma.

Upstelleschanas preeksch muischu un pa-
gastu wajadsihahm us wisahm dielshel-
stanzijahm teef par Rihgas zemu peenentas,
tikai frankts-naudu meen klast peerschiroht,
un ishtena laika isbaritas.

Maisi,

2-3 puhru leelumä, dabu-
nami pee
C. Höpker, Jelgawa,

Jelgawa pee Dohbeles wahrteem teef tas

wibnufis

(pee melna anna), ka ari tas
schenkis

eeksch baltu gaila sehtas, no jauna-gada is-
ihreti. Mahstakas sinas turpat Weidemana
kunga pretfchu-bohdö.

Egles- un preedes-baltus,
plantas, dehtus, lates
un wisawisadus buhwkohtus par lehtu mahku
peedahwa

G. Jakobsohn,
Jelgawa, upes-eela N 4, aif bruhwera
Hermitha.

Wisas grahmata-bohdös dabunamas:
Seemas-fwehtku

dahwanas preeksch behrneem:
Wezahs mahtes
wisflaistakahs pasajinas.

Diwadsmit pasatas
ar astonahm skatstahm pehrwju bildehm
preeksch gohdigeem behrneem.
Makja 50 kap.

Aufitis un Greetina.

Zauka pasajina
par laitakawekli un mahzibu preeksch behr-
neem.

Puschfota ar feschahm jaulahm pehrwju-
bildehm un tahdu pat wahku.
Makja 40 kap.

Bilschu grahmatina
no N. I.—VIII.
Makja 10 kap.

Bildes un perchas
ar ischetrahm beesahm lapahm.
Makja 8 kap.

Bildes un perchas
ar astonahm beesahm lapahm.
Makja 15 kap.

Rahditajs: Kà lai pawairojam fawas zc. Jagahdà par labu uhdeni. Tihrs gais un wefeliba. Seens, kà zuhtu bariba.

Kà lai pawairojam fawas eenem- schanas semkohpibà?

Semkohpja waijadfibas tohp ar katru gadu leelafas, tapehž tam ir jarauga, jeb tas ir peespeests, par to gahdaht, ka wina semkohpiba un fainneeziba taptu pahrlabota un winam tà buhtu eespehjamš ar eenemšchanahm isdohšchanas feht. Kad eenemšchanas newairojahš tahdà pašchà mehrà, kà isdohšchanas, tad newar ne buht us semkohpi faunotees, kad tas fuhdsahš par to, ka semkohpiba ne-atmet wairš nekahdu pelnu, un tapehž naw wehrts nodarbotees ar semes apstrahdashanu.

Tomehr fuhdseschanašs un brehšchana ween neka nepalihdi, bet semkohpim waijag pašcham puhletees, lai wina fainneeziba usplauktu un eenemšchanas wairotehs. Bet pee semkohpibas un fainneezibas pahrlaboschanas peeder diwi leetas, un tahš abas gan nebuhs pee wiseem semkohpjeem atrohdamas. Schihs waijadfigahš leetas ir: „Pareisa un kreetna sinaschana un semkohpibas pašihšchana un waijadfigà nauda.“ Kad warbuht ari kahdu reis tahdam semkohpim, kam schihs abas leetas ir pee rohšas, ar semkohpibu negribetu weiktees un warbuht ne-augligš gais waj wahji gadi kawetu semkohpibas usplaušchanu, tad tas tomehr newarehs fuhdsetees, ka naw wehrts ar semkohpibu nodarbotees; jo war nahkt labaki gadi, kur tas dabu pašaudeto diw- un trihšfahrtingi atpakaf. Slikts gads un ne-augligš gais gadahš tik reti, un

to newar tureht par wišpahrigu semkohpibas kawelli. Wairaf jaluhko us tam, kahdas leetas šapratigam semkohpim ihsti jaleef wehrà un no kahdahm tam jafargahš. To teikummu: „par dauds azamahš semes un par dauds lohpu stalli“, kas semkohpja leelafà nelaimu un to padara par pehdigo nabagu, atsihs katris šapratigš semkohpis par pateesu. Tomehr atrohdam wehl muhsu deenàs dauds semkohpju, kas ir it lepni us tam, ka teem ir leeli fehjumi un dauds lohpu, nemas to ne-aprehkinadami, ka eenemšchanas ir arween masafas, nekà isdohšchanas, un seme paleef ar iflatru gadu nespehzigafa — wahjaka. Kad tas nu tà eet us preekšchu wairaf gadus, tad zaur pahrlleezigi leelo labibas fehšchana seme pašaudè lohti dauds augu baribas; jo graudi tohp pahrdohkti un stakka-mehfli ween nespehž patehreto atlihdsinaht. Kahda dala no schihs augeem waijadfigahš baribas nahk us laukeem atpakaf zaur apehdinateem graudeem; tomehr tas, kas ir pahrdohšs, ir semei pašudis. Wes tam wehl zaur leekeem labibas tihromeem zefahš darba-spehku truhkums un darba-spehki ir schinis laikšs gruhti dabunami un ari lohti dahrgi. Šhpaschi preekšch leelu fehjumu eewahšchanas waijag dauds zilweku, kuzus daudsreis nesin, kur dabuht. Ari darba-sirgi ir tagad lohti dahrgi, un kuzà fainneezibà ir leeli laufi, tajà waijag dauds sirgu. Leelais sirgu pulks, kas ir waijadfigš plaschà fainneezibà, apehd lohti dauds wislabakahš baribas, ar ko waretu ehdinahst gohwis. Sirgu ustureschana masina eenemšchanas no labibas, un to waijadsetu tureht

few preeckſch azihm — katram ſapratigam ſemkophim.

Tahſakas nepatiffchanas, kas zelahs zaur plaſchu labibas audſefchanu, ir tahs, ka newar katru reiſi laukus iſſta laikā apſeht un nowahſt; ſehjas un plaujas laikā war retu reiſi dabuht waijadſigohs darba-ſpehſus.

Tagad nu waram jautahſt: kas gan ir pahraſ plaſcha labibas audſefchana? Uſ ſcho jautajumu newarehs wiſ til weegli atbildeht, ka warbuht daſch dohmā. Papreeckſch ir jaſin, kahda tani weetā, uſ kuru jautajums ſihmejahs, ir aramā ſeme, ziſ ir aramahs ſemes un ziſ plawu un ziſ tahlu ir lihds tai weetai, kur labibu war labi pahredoht. Kad tas wiſs ir ſinams, tad tiſ warehs doht dauds-maſ derigu atbildi un tad tiſ warehs no leeluma aprehknaht, ziſ ſaimneeziba waretu eenest ſkaidras petnas. Tahdā ſaimneezibā, kura ir laba aramā ſeme, labas plawas un pahredoſchanas weeta naw wiſai tahlu, warehs audſeht wairaf labibas, nekā tahdā, kura wiſs ſchis truhſki.

Wiſpahrigi nemoht, ir tad darihts pareiſi, kad tiſ puſi no wiſas aramahs ſemes noleek preeckſch labibas audſefchanas. Maſaku gabalinu war arween labaki nomehſloht un apſtrahdaht un tahdā wiſſe wairoht ſkaidras eenemſchanas. Labiba war maſakā, bet labaki mehſlotā ſemē iſaugt tiſpat, ka leelu-leelajā wahjā laukā; turpretim darbs un ſehkla ir dauds maſaki. — Nohdahs ari kohti dauds ſemkophju, kas dohmā, ka jau pee ſawcem laukeem deewſgan darijuſchi, kad beſ ſtaka-mehſleem ir wehl leetajuſchi ſkunſts-mehſlus. Schē mehſ gribam dariht ſemkophjus uſmanigus wehl uſ weenu jo waijadſigu leetu, prohti uſ to: laukus waijag pareiſi un peenahzigi noſufinaht (padariht fauſus zaur kreetneem grahwjeem) un tad wehl ſemē pareiſi iſſtrahdaht. Newaijag aiſmirſt, ka mehſli, lai tee buhtu wiſlabakee ſtaka-mehſli waj ſkunſts-mehſli, war tiſ weenigi tad iſtrahdiht ſawu ſpehju un labumu, kad ſeme ir weſela. Par ſlapju ſemē mehſ neſauzam weenigi tahdu, kur pehž ſtipra leetus uhdens pludo pa wirſu, bet ari tahdu, kuras apakſch-grunte ir par ſlapju. Tahda ſeme, kuras apakſch-grunte

nelaiſch ſlapjumu zauri, paleek fauſā laikā ari pa wirſu kohti zeeta, tā ka nei gaiſs, nei ſiltums, nei ari rafa tai war eefpeeſtees eekſchā. Bet beſ ſchi wiſa ſeme ir aukſta, kuhtra un neweſela, un wiſi iſleetatee mehſli guſ kā naudas-kule ſihſtula lahde, kas neneſs nekahdus auglus. Wiſlabaki war laukus pataiſht fauſus zaur dreneereſchānu ar mahla truhſbiahm 4 lihds 5 pehdas dſiki. Bet tahda lauku noſufinaſchana ir kohti dahrga, tapehž tas buhs labak jadara zaur grahwjeem. Grahwjeem waijag buht dſikeem, dſitakeem, nekā tohs tagad mehds daſchās ſaimneezibās raft. Selki grahwji nedara gandrihs nekahda labuma. Tahdas weetas, kur pat dſiki grahwji nedara nekahda labuma un kur ir ſemas, lihdsenas weetas, buhtu dauds prahtigakt darihts, ja tahs atſiahtu preeckſch plawas, nekā tur ſeht labibu, kas gandrihs neweenu gadu ne-iſdohdahs. Tahdas ſemu gulofchās weetas, — kad tanis ſehj labibu — ir iſhti ſemkophibas nelabee augoni, kas patehre ſehklu, mehſlus un darbu, maſina ſkaidras eenemſchanas un ne-eeneſs nekahdu labumu.

Ari pee ſemes apſtrahdaſchanas netohp deewſgan un pareiſi wiſs tas darihts, kas buhtu jadara. Roſenberg Lipiſkim ir pilnigi taiſniba, kad tas ſaka ſawā ſlawenajā rakſtu krahjumā par ſemes apſtrahdaſchānu: „Zaur ſtipru mehſloſchānu un pareiſu ſemes iſſtrahdaſchānu war no ſemes iſdabuht leelakohs auglus. Bet ja ſpehtum abus, tiſlab ſtipru mehſloſchānu, ka pareiſu ſemes iſſtrahdaſchānu, likt uſ ſwareem un noſwehrt, kura ir ſwarigaka, tad redſetum beſ ſchaubiſchānahs, ka pehdejais darbs (ſemes pareiſa iſſtrahdaſchāna) ir tas ſwarigakais. Zaur ſemes pareiſu iſſtrahdaſchānu un ar dabas ſpehlu (gaiſa, gaiſmas, ſiltuma, mitruma u. t. j. pr.) palihgu war no ſemes ari beſ mehſleem dabuht deewſgan auglu, kurpreti mehſloſchāna ween eefpehj kohti maſ.“

Scho wežā ſlawenā ſemkophja teikumumu apleezina katris darbs ſemkophibā. Lai tiſ weens, kas tam wehl netiz, iſmehgina, un tas redſehs, ka ir taiſniba. Ar ſemes apſtrahdaſchānu waijag eefahkt, ſinams, dauds agraki, nekā lihds

fchim to mehdsä dariht. Wislabakais ir tuh-
 dal pehz plaujas, un jo ahtraki, jo labaki. Jau
 efam reis par to fawä lapä runajufchi un fa-
 kam ari wehl tagad: jo ahtraki pehz plaujas
 fahkam rugajus apart, jo weeglaki un labaki
 fpehjam semi apstrahdaht, un jo drohschaki
 waram zereht us nahlofchä gada labu plauju;
 un to paschu waram faziht ari ohtradi: ar
 katru nokawetu deenu pee rugaju aparfchanas
 tohp gruhtafa semes turpmaka apstrahdaschana
 un jo masaka ir semkohpja zeriba us labu plauju
 nahlofchä gada. S.

(Turpmat heigums.)

Zagahdä par labu uhdeni.

Beram, ka katris fapratigs semkohpis buhs
 atfinis to labumu, fo atnesä fainneezibä labs
 dserams uhdens. Tas ari pilsehtneekus ir us-
 mudinajis, eetaisihht uhdens wadus. Kad nu
 katris to sinadams puhlejahs apgahdaht preeksch
 fawas mahju fainneezibas derigu uhdeni, tad
 naw nemas faprohtams, kapehz semkohpji ne-
 gahdä ari par derigu un weseligu dseramo uh-
 deni preeksch fameem lohpeem. Nereti dsir-
 dam daschu labu fainneeku fakam: „Uhdens
 manä mahjä gan neder preeksch „ehfchanas un
 dserschanas“, bet fawus lohpus es waru ar to
 labi padfirdiht.“ Ziti ir atkal atradufchi, ka
 fwefschi, waj tif-fo eepirkti firgi, waj gohwis ne-
 dschra schahdu uhdeni ahtraki, lihds pahrlcezi-
 gahs flahpes tohs pee tam peespeeda. Bet tahdi
 apmeerinahs ar to, ka lohpi jau gan ar laiku
 apradischoht. Zitäs weetas atkal steidsahs goh-
 wis un aitas mahjä dsert uhdeni is kahda dum-
 braja fehtas plazä, lai gan tas zilweka azihm
 israhdahs nejauks un ir pawisam fmirdotsch.
 Sahribu us schahdu dschreenu mohdina pee loh-
 peem kahriba us fahli, jo tahdä uhdeni atroh-
 dahs daschäs fahls dakas, kas tur tohp eelee-
 tas lihds ar kahdahm fainneezibas atleeka-
 mahm un netihru masgajamo uhdeni. Tapehz
 newaijaga dohmaht, ka schis netihrais uhdens
 ir lohpa weselibai derigs.

Alas, is kurahm nem uhdeni preeksch lohpu
 dsirdifchanas, atrohnahs daschäs weetas tif

tuwu pee stakka, ka tanis war eesuhktees no
 stakka wisadi netihrumi, un tomehr dasch fain-
 neeks to nemas neleekahs sinoht. Lai gan da-
 schi semkohpji wisu scho laisch pahr galwu, ta-
 nis dohmäs buhdami, ka tas lohpan nefa ne-
 flahde, tomehr waram drohschi faziht, ka lohpu
 weselibä tohp zaur schahdu fliktu uhdeni dasch-
 kahrt pohstita, kaut ari to tuhda nemanam.
 Kad fainneezibä labs uhdens, ir lohpi ween-
 mehr pee weselibas, bet kur naw laba uhdena,
 lohpi eet pohstä weens pehz ohtra. Kad fenal
 lohpi tapa flimi, kaudis mehdsä fawä mahau
 tizibä tohs tureht par „noburteem“. Un to-
 mehr flimiba nezehlahs wis no „noburfchanas“,
 bet pa dakai no flikta uhdena.

Newaijaga rakt akas stakka turumä, jeb, ka
 tas buhs daschäs weetas wehl atrohdamis, pa-
 schä stalli. Kur ir stakka turumä labs awotä,
 newaijadsetu taupiht nekahdas isdohfchanas un
 nekahdus puhlinus, lai waretu dabuht is tu-
 renes preeksch lohpeem weseligu uhdeni. —
 Daschi dohmä, ka seemas laikä waijagoht tu-
 reht uhdeni, pirms to dohd dsert, kahdas 24
 stundas stalli, lai tas dauds-mas apfilst un lai
 lohpu mahga nefa-aufstajahs. Keeläs müischäs
 ir preeksch tam ihpafchigi ar zementu muhreti
 uhdens traufi; masäs fainneezibas nem mu-
 zas. Tomehr tahda eetaise naw laba. Gan-
 drihs katram buhs tas sinams, ka labs awota
 uhdens, ja tas stahw kahdu laiku, pasaudä
 dauds no fawa labuma. Glahsë war ihsti re-
 dscht, ka no uhdena, ja tas kahdu laiku stahw,
 iszelahs dauds masu burbulifchu. Schee bur-
 bulifchi zelahs no ohgku flahbes, kas atroh-
 dahs uhdeni. Ohgku flahbe ir tahda gaisa
 daka, kas, ja to ee-elpo, padara plauschas
 flimas, turpreti pa masai dakai, lihds ar uhdeni
 eedserta ohgku flahbe stiprina mahgu un wei-
 zina baribas fawahrischanu. Scho wisu sinoht,
 un ari eewehrojoht to, ka awota uhdens nahf
 labi dsikti no semes ahra un tahdä wihsë ir zauru
 gadu weenads, — ne aufstaks, ne ari fillaks —
 waram faziht, ka uhdeni newaijaga tureht stalli
 ihpafchös traufös, lai tas fafilst.

Tihrs gais̄s un weseleiba.

Zilweks war til tad buht pilnigi wesele, kad tas war ee-elpoht frischu, tihru gais̄u. Tas gais̄s, kas jau weenreis ir ee-elpohts, neder wairs preeksch elposchanas ohtreis. Kad tas pats gais̄s ir wairaf reisas no weetas ja-elpo, ka tas noteel tahdas istabas, kurās naw eetaises, kas netihro gais̄u nowell (Ventilation), tad zilweks paleel flahban̄s un noguris. No tam zelahs ari daschu-daschadas flimibas un kaites, un newar sinah̄t, no lam ihsti zehlschahs. Tapeh̄z waijaga, kad tas ween ir eespehjams, gahdaht, ka istabas ir tihrs gais̄s, un to war panah̄t zaur tam, kad arween taifa wakā loh-gus, lai netihrais un samaitatais gais̄s war iseet un tihrs gais̄s atkal eenah̄t. It ihpachi gutamas istabas waijadsetu arween wehfinah̄t, jo tajās ja-usturahs zilwekeem astonas stundas un ilgat par deenu, jeb 4 lih̄di 5 mehneschus par gadu. Schajās ruhmes meh̄ds pawadiht daudskah̄t wifas familijas gandrihs pusi no fawa muhscha. Ja nu tahdas ruhmes netohp wehfinatas, tad zilweki paschi few zaur netihru gais̄u meh̄ds pawifam nogiftetees.

Gandrihs wispahrigi ir isplatijuschahs tahs maldigahs dohmas, ka gais̄s naktis ir newefeligs. Daudskahrtigas ismekleschanas ir peerahdijuschas, ka gais̄s naktis ir tahds pats, ka par deenu. *) Naktis-gais̄s ir tilpat waijadsiḡs, ka deenas-gais̄s, un no ta newaijadsetu gutamas istabas ne buht til kohti fargah̄t. Tahs familijas, kas to ir likuschas wehrā, ir arween dauds weseeligahs, til lab meefigi, ka garigi. Katram waijaga to list wehrā, ka asinis tohp zaur plauscheem tihritas, un ka tihras asinis

*) Gais̄s war buht ir naktis flahdigs purwainds ap-gabalds un til preeksch apalschejas tahschas dshwo-keem. Tahds gais̄s ir biestris un tupeh̄z geuh̄s un nelahpi us augschu. Purwa gifts un ziti flahdigi twaiki paleel arween pee semes un nelahpi pah̄r sawahm sinamahm rohbeschahm (10 lih̄di 12 pehdas). Scho un ari katru laika grohsichanohs waijaga pareisi eewehroht, jo ari schē ir weeta fatamam-wahrdam: „Katrai lectai ir faws meh̄s!“ Utradišees ari deewsgan zehu un lih̄dselku, par un ar kureem buhs eespehjams wehfinah̄t gutamas istabas naktis laika, bes ka tas eeshwotajeem to flahdetu.

til ustur zilweku garigi un meefigi spirgtu un wesele. Asinis tohp tihritas zaur tam, kad zilweks ee-elpo gais̄a flahbi.

Gutamas istabas war jo weegli tureht tih-ras no flahdiga, netihra gais̄a. Jo labi ir, kad eetaifa lohgu augschejās ruhtis netihra gais̄a nowilzesus, kahdus atrohd pa datai weef-nizās preeksch tabaka duhmu nowillschanas. Ari krahfnis nowell labu daku netihra gais̄a, kad tahs ir no eekschpufes kurinamas. Wafarā, kur krahfnis nekurina, waijadsetu krahfn̄s durwis tureht wakā.

Nekad newaijaga aismirft, ka meh̄s ne wis zaur muti, bet ihpachi zaur degunu elpojām. Degunam ir jau daba dewusi to spehju, auksto gais̄u fah̄ldiht, pirms tas fah̄needs plauschas. Behrni ir ja-eeradina elpoht zaur degunu. Aukstā, miklā laika waijaga muti tureht arween zeeti. Kad zilweki ar to eeradinatohs, teem nekad nepeemestohs plauschu kaite. Kad iseet no fiktas istabas laukā, waijaga fargatees elpoht zaur muti un atturetees no runaschanas. Wislabaki ir, kad muti aukstā laika ar drahnu aisseen.

Seens, ka zuhku bariba.

Dasch nama-tehws un dascha nama-mahte warbuht brihnisees, scho rindiau wirsrahtu lafoht, kur seens tohp dehwehts par zuhku baribu. Bet naw ne buht ko brihnitees, jo zuhlas ehd feenu tāpat ka firgi, gohwis un ziti lohpi, lai gan zuhlahm tas ir zitadi jafagatawo. Seenu waijaga wispirms ar efektu maschini smalki fagreest. Jo seens ir sakaks, jo zuhlas to labaki ehd. Ihsi fagreesto feenu waijaga fajaukt ar milteem, klijahm, kartusekeem u. t. j. pr. un tad til doht. Zuhlas aprohn ar schahdu baribu kohti ahtri un ehd to labpraht. Seem war zuhlahm doht to paschu feenu, ko firgeem un pee tam it labi aistaupih̄t klijas un zitu baribu.